

המפתח

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקה
סתימאה דעתיקה
לאתגליא לעתידי-לבא
י"ל בעז"ה ע"י "מכון אור האורות"
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

האזנה

B48148@gmail.com

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

גליון 63

פרשת אמור תש"פ

פרקי-אבות פרק ד' | עניני ל"ג בעמר, הרשב"י והזהר-הקדוש

פרשת אמור

"אמר אל הכהנים בני אהרן, ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו" (ויקרא כא, א)
"אמר ואמרת, להזהיר הגדולים על הקטנים" (רש"י)

א. ח"א ב, ו-נסוף - צריך לקשר עצמו בתפלות לצדיקים שבדור, שהם בבחינת 'משה משיח', וכל תפלה ותפלה הוא בחינת אבר מהשכינה, אברי המשכן, שאין שום אחד יכול לאעלא שיפא בשיפא אלא משה בלחוד. וכל התורה שאדם לומד לשמר ולעשות, כל האותיות הם ניצוצי נשמות, ונתלבשים בתוך התפלה, ונתחדשים שם בבחינת עבור. והן מאירין זה לזה - הנשמות מאירין להתפלה - והתפלה מאירה להנשמות, שהיא מחדשת אותם בבחינת עבור.

וזה פרוש (ויקרא כא, א): "אמר אל הכהנים" - בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (דברים כו, יז): "את ה' האמרת היום". 'כהנים' - הם בחינת 'תורה', בחינת 'נשמות', כמו שכתוב (מלאכי ב, ז): "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה" וכו'. 'אהרן' - בחינת 'משפט', כמו שכתוב (שמות כח, ל): "ונשא אהרן את משפט בני ישראל". כי צריך להביא כל התפלות לבחינת 'משה משיח', והוא יקים את ה'משפן'.

וזה פרוש רש"י: "להזהיר הגדולים על הקטנים" - היינו 'צדיק הדור' בחינת 'משה, מאור-הגדול' - זהיר ויאיר את התפלה, בחינת 'מאור-הקטן'.

"ולנפש לא יטמא בעמיו" - הינו עלידי שמינת הברית, כמו בא בזהר (ויקרא טו): "עקרא דיצרא בישא על ערייו, והיא עקרא דמסאבותא". וכשישמר את ה'ברית', זוכה לבחינת 'תפלה', וזוכה לבחינת (ישעיה מח, ט): "תהלתי אחטם לך", כי עקר ה'ריח' תלוי ב'טהרה', כמו שאמרו חז"ל (סוטה מח): "משבטלה הטהרה בטלה הריח".

"לנפש לא יטמא בעמיו" (ויקרא כא, א) - "בעוד שהמת בתוך עמיו, יצא מת-מצוה" (רש"י; ספרא אמור א) - ענין 'מת מצוה'

ב. ספר המדות 'תפלה' נב - בית-הכנסת שמהשבין בו השבונות, לסוף שילינו בו 'מת מצוה'.

"כל אשר בו מום לא יקרב" (ויקרא כא, יד-יחא)

ג. ח"א יד, ח - בשמחזיר ה'כבוד' לשרשו, הינו ל'יראה' - אז נשלם פגמי ה'יראה', ואז זוכה לשלום בעצמיו, כמו שכתוב בזהר (יתרו עט): "באתרא דאית דחילא, תמן תשתפח שלמתא", כמו שכתוב (תהלים לד, י): "כי אין מחסור ליראיו".

ואז יכול להתפלל - כי עקר ה'תפלה' עלידי ה'יראה', בבחינת (משלי לא, ל): "אשה יראת ה' היא תתהלל" - כי "התפלה במקום קרבן" (ברכות כו; תנחומא וישלח ט; זהר שמות כו), וב'קרבן' פתיב בה (ויקרא כא, יד-יחא): "כל אשר בו מום לא יקרב". וכשאין בו 'מום', הינו "באתרא דאית דחילא" (זהר יתרו עט). - אזי יקרב לעבד עבודתו תמה.

ד. ספר המדות 'גאווה' נג - 'יהיר', 'בעל מום' הוא.

"וְכַל זֶר לֹא יֵאכַל קֹדֶשׁ" (ויקרא כב, י)

ה. ח"א טו, ו - 'בית המקדש', בחינות 'קדש', 'וכל זר לא יאכל קדש' (ויקרא כב, י), ולא יאכל בו אלא מקדשו ומקדאיו, ו'בית המקדש' הוא בחינת 'סתרי אוריתא' - וזוכין להם על ידי התפלה.

ו. ח"א נז, ו - פשוטה לבחינת 'ענג'שבת', אז אין צריך ל'צום' - פי פועל ב'אכילתו' מה שפועל על ידי ה'צום', הינו 'להשבית אויב' (תהלים ח, ג). פי אכילת שבת, קדש היא, 'וכל זר לא יאכל קדש' (ויקרא כב, י). ואז נכנע ה'פבד', ואז נתבטל פחו, בבחינת (זהר תרומה קלה): "וכל שולטני רגזין", שהם בחינת (ברכות סא): "כבד פועם" - פלחו ערקין ואתעברו. ואז: וכלא אהבה, בבחינת (שיר השירים ז, ז): "אהבה פתענוגים".

"ובת פהן פי תהיה לאיש זר" (ויקרא כב, יב)

ז. ספר המדות 'בנים' ז - בת פהן לישראל, בת תלמידהכם לעם הארץ - זרע אין לה (על פי גמרא פסחים מט.)

"אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם וגו', לפלא נדר או לנדבה" (ויקרא כב, יחא)

ח. ח"א נז, ב - התקון כשנופלין מ'אמונת חכמים', הוא 'נדר' - שיזר איזהו נדר ויקים מיד. פי בשאין לו 'אמונת חכמים' - זה בחינת 'הסתלקות החכמים', בחינת 'פלא'. ותקונו: הפלאה של נדר, בבחינת (במדבר ו, ב): "פי יפלא לנדר נדר", פי על ידי ה'נדר', עולה לשדש שהחכמים משרשים שם, בחינת 'פליאות חכמה' (ספר יצירה), ויודע ומביר מעלות החכמים, ועל ידי זה הוא שב ומאמין בהם. ועל ידי זה יקום מחולאת הזאת שלא האמין עד עכשו שום אדם שיש לו שום רפואה על מפתו, ומתקן בחינות 'ידים' של מלאכים. ועל ידי זה מתנוצצים בו אורות האבות.

ט. ח"ב נז - הנדר שנודרין צריכין לשלם מיד, והמאחר נדרו גורם אלו הארבע מדות: עבודה זרה, גלוי עריות, שפיכות דמים, לשון הרע. - ועל ידי שמסתכלין להטיל המשאוי על כל אחד בראוי לו, על ידי זה זוכין להתרת נדרים, ועל ידי זה נצולין מארבע מדות הנ"ל.

י. ספר המדות, עניני 'נדרים ונדבות' - [א] בעוון נדרים בנים מתים (בנים יב). [ב] בעוון נדרים, בנים מתים כשהם קטנים (בנים נו). [ג] מי שנדר, ולא שלם נדרו, הקדוש ברוך הוא מביא עליו יסורין. וכששזתק, נחשב לו כאלו שלם נדר (המתקדין יט). [ד] על ידי נדר נתעבב החמה של השם יתברך (המתקדין מא). [ה] להמתיק הדין

תאמר פרשת נדרים (במדבר ל) (המתקדין פז). [ו] מי שהוא בעסו, יזר נדר וישלם תכה, על ידי זה יבטל ממנו הפעם (פעם ט). [ז] הנדרים והנדבות מביאין שמחה (עצבות ח"ב ו; 'שמחה ח"ב ב). [ח] מי שנדר איזהו נדר, אין מקבלין תפלתו עד שישלם את נדרו (תפלה עג).

"וכי תזבחו זבח תודה" (ויקרא כב, כט)

יא. ח"א ו, ב - "זבח תודה יכבדני" (תהלים נ, כג), דרשו ה"ל (סנהדרין מג): "על זבחת היצירהרע". על ידי שהוא מן השומעים חרפתם ואינם משיבים" (שבת פח: יומא כג. גטין לו:), ומהפך 'דם' ל'דם' - נתמעט הדם שב'חלל השמאלי', וזובח יצור הרע, וזוכה ל'כבוד אלקי'.

יב. ח"ב ב, א-ב-ג-ד-ה-ו - עקר שעשוע עולם הבא, להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולהפיר אותו, פי שאר כל הדברים יתבטלו לעתיד בלם, בבחינת: "כל הקרבנות בטלין, חוץ מקרבן תודה" (ויקרא יב, ט, ז; כז, יב), שלא ישאר רק בחינת 'תודה והודאה'.

וזה בחינת 'הלכות', שנתחדש שכל וידיעה, וה'דעת' הוא עקר 'שעשוע עולם הבא'. - וזה (ברכות נד:): "ארבעה צריכין להודות", שפים בסופם (תהלים קז, מג): "מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ה'". "חסדי ה'" זה בחינת 'הלכות' וכו'. - ועל כן ה'תודה' שמביאין כשיוצאין מהצרה, מכנה בשם 'הלכה', על שם 'תהלוכות הדמים', שהולכין אז בפסדר. פי בשעת הצרה, ה'לב' מרגיש הצרה ביותר, ונתקבצים כל הדמים אל הלב, ושופים עליו, ודופק אז בדפיקות גדולות. וכשיוצאין מהצרה, חוזרין 'תהלוכות הדמים' לילך בפסדר.

ומזה באה הולכה בנקל וכו'. פי בשעת ההולכה, הדמים עולין למעלה וכו', ואחר כך חוזרים הדמים למקומם - בחינת 'תודה הלכה'. - וזה בחינת (תהלים ק, א): "מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ". 'לתודה' אותיות 'תולדה'. - ועל ידי 'תודה הלכה', נתגלה אור האמת ומאיר בארבעה חלקי הדבור וכו'. וזוכין ל'שלמות לשון הקדש'. וזוכין להמשיך השמחה והקדשה של שבת לששת ימי החול. וזוכין לגלות אחדות הפשוט מתוך פעלות המשתנות. - וזה בחינת 'חנכה' שהם ימי הודאה.

ודע: ש'מזמור לתודה' - הוא מסגל ל'מקשה לילך', לומר אותו. פי 'מזמור לתודה' ראשי תבות 'מ'ל', בחינת 'שבעין קלין' שהיולדת צועקת קדם ה'לדה; ויש במזמור זה קס"ח אותיות במנין קס"ד, ומ"ג תבות וכו'.

"ולא תחללו את שם קדשי" (ויקרא כב, לב)

יג. ספר המדות, בנים יד - בנים גדולים אינם מתים בעוון אבותיהם. אבל במקום שיש 'חלול השם', אפלו גדולים מתים.

"וּנְקַדְשֵׁתִי בַתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ויקרא כב, לב)
 - עֲנִינִי 'קְדוֹשׁ הַשֵּׁם' -

יד. ח"א טו, ה - "מי שמשחיר פניו בעורב ומי שנעשה אכזרי על פניו בעורב" (ערובין כב), הינו שמתפלל בלי שום כוונת תועלת עצמו ואינו חושב לכלום את עצמו, ונתפטר כל עצמותו וגשמיותו כאלו אינו בעולם, כמו שכתוב (תהלים מד, כג): "כי עליך הרגנו כל היום". על-ידי-זה זוכה לתורה שבנסתה, כמו שכתוב (תהלים יח, יב): "ישת חשך סתרו", שסתרי-תורה אדם זוכה להם על-ידי חשך, הינו 'מסירת-נפש', שמשחיר פניו בעורב.

טו. ח"א פ - 'קדושה-השם' הוא בחינת חסדים וגבורות, פי מתחלה נתלהב בשלהובין דרחימותא, זהו בחינת 'חסדים' - ואחר-כך מתגבר על יצרו, ומוסר נפשו למות על 'קדושה-השם', זהו בחינת 'גבורות'.

ולכך אפלו 'פושעי-ישראל' הערו נפשם למות על 'קדושה-השם', פי יש להשם-יתברך תענוג גדול ממנו, וכשרוצין להפרידו מבחינת 'ישראל' - תקף ומיד נתעורר בו שלהובין דרחימותא והתגברות על יצרו למות על 'קדושה-השם'. ו'מסירת-נפש' על 'קדושה-השם', בודאי מרצה כל אחד מישראל אפלו הקל-שבפקלים, וכמו שכבר ראינו בחוש בדורות שלפנינו, שבמה אנשים קלים ופחותים מסרו נפשם ומתו על 'קדושה-השם', אשרי להם. - ועל-ידי 'קדושה-השם', נכנסין כל הנדחין מקדשת ישראל לתוך הקדשה.

טז. ח"א פ - עצה נפלאה לעבודת-השם, ובפרט בשעת התפלה: שכשאדם רואה שאינו יכול להתפלל כלל, ולקשר המחשבה אל הדבור, אזי יזכיר את עצמו שהוא בודאי מרצה למות על 'קדושה-השם' - שעקר שלמות התפלה הוא להתפלל ב'מסירות-נפש', שיכון למסור נפשו על 'קדושה-השם', שעל-יזה מרצה כל אחד מישראל אפלו הקל-שבפקלים - ותכף בשמרצה לזה, יוכל להתפלל ולקשר המחשבה אל הדבור.

יז. ח"א קצג - המחשבה יש לה תקף גדול - ואם יחזק ויגבר מחשבתו על איזה דבר שבעולם, יוכל לפעל שיהיה כך, רק שתהיה בבטול כל ההרגשות. - והמחשבה תקיפה כל-כך, עד שאפשר למסור נפשו במחשבתו ממש, הינו שיקבל במחשבתו שמרצה למסור נפשו על 'קדושה-השם' באיזה מיתה שתהיה, עד שירגיש צער המיתה ממש. אך יכולין על-ידי-זה למות ממש, על-כן בעת שירגיש שקרוב שתצא נפשו, צריך למנע ולהרחיק עצמו לבלי לשאר שם, שלא ימות בלא עתו חסיושלום.

וזה שאמר רבי עקיבא (ברכות סא): "כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה, מתי יבוא לידי ואקימנו, עכשו" וכו'. הינו:

שבשעת 'קריאת-שמע' שהיה רבי עקיבא מקבל על- עצמו ארבע מיתות בית-דין' - היה מקבל על-עצמו 'מסירת-נפשו', במחשבה חזקה ותקיפה כזו, עד שהיה מצטער ומרגיש ממש 'סורי המיתה' ממש, כאלו סוקלין ושורפין אותו ממש.

וזה: "כל ימי הייתי מצטער מתי יבוא וכו' - הינו: שממה ששערתי וקבלתי בדעתי "מתי יבוא לידי ואקימנו" למסור נפשי על 'קדושה-השם' - מזה לבד הייתי מצטער ומרגיש וסובל 'סורי המיתה' ממש כנ"ל. "עכשו שבא לידי" בפעל, "ולא אקימנו"? - הלא תמיד הייתי סובל זה הצער במחשבה לבד.

יח. ח"א רס - השם הוא הנפש, בבחינת (בראשית ב, יט): "נפש חיה הוא שמו". ויש בבחינה זו 'מסירת-נפש'. פי יש 'עשרה הרוגי מלכות' שמסרו נפשם על 'קדושה-השם' בשביל יחוד קדשא-בריך-הוא ושכינתה פיודע, שעקר היחוד על-ידי 'מסירת-נפש', והם ראו באותן הדורות: שאי אפשר לתקן ולעשות יחודים למעלה בי-אם על- ידי נשמותיהם, על-כן מסרו נפשם על 'קדושה-השם', פי כשהנפשות עולות למעלה על-ידי 'מסירת-נפש', אזי הם חוזרים להשכינה, ואזי "השכינה מתפארת: חזי במה ברא קאתינא לגבך" (זחר ויקרא יג). ואזי מתעורר השתוקקות עליון ונעשה יחוד, ולפעמים בא לצרף זה שנהרגין חסיושלום במה וכמה נפשות מישראל, כדי שיהיה יחוד על-ידי נשמותיהם, פי לפעמים צריכין אל היחוד הרבה נפשות מאד.

וכן על-ידי אבדת השם, שהיא ה'נפש', דהינו שאבד את ה'שם', שהוא בחינת 'מפרסם' שיש לו 'שם' בעולם, שמוסר את נפשו על 'קדושה-השם', דהינו ה'מפרסם' שלו, שהוא בחינת 'שם', בחינת 'נפש', ומחמת זה הפל דוברים עליו ובודים עליו בזבים, ויש לו 'שפיכות-דמים' מזה, ועושה זה בכונה, פי הוא בחינת 'מסירת-נפש' ממש, פי ה'שם' הוא ה'נפש'. והוא מציל את ישראל בזה ממה שהיה ראוי לבוא עליהם חסיושלום בשביל ה'יחוד'.

יט. ח"ב מו - 'מסירת-נפש' יש לכל אחד ואחד מישראל בכל יום ובכל שעה, כגון שנותן ממונו לצדקה, והקמון הוא הנפש, פי "אליו הוא נושא את נפשו" (דברים כד, טו), דהינו שמוסר נפשו ביגיעות וספנות קדם שמרויח הקמון, ואחר-כך נותנו בשביל השם-יתברך. וכן בתפלה איתא (זחר תי-שירה ככד): "שהיא בחינת (תהלים מד, כג): "פי עליך הרגנו כל היום" וכו', הינו 'מסירת-נפש', פי צריך יגיעה גדולה ומלחמה גדולה ותחבולות עם המחשבות והבלבולים לנוס ולברח מהם.

כ. שיחות הר"ן יב - אלו הרוצים להיות אנשים כשרים ולכנס בעבודת-השם, ויש להם בלבולים גדולים

נתרומם (התנשאות לו). [ג] אין עושין גם, אלא למי שיש לו 'מסירות נפש' על 'קדושה השם' (ישועה א).

"אלה מועדי ה' מקראי קדש, אשר תקראו אתם במועדים" (ויקרא כג, ד)

כה. ח"א ל, ה - עקר השמחה הוא מן המצוות, כמו שכתוב (תהלים יט, ט): "פקודי ה' ישרים משמחי לב". ועקר השמחה הוא בלב, כמו שכתוב (שם ד, ח): "נתת שמחה בלבבי". והלב של כל השנה הם השלש-רגלים, בחינות (ויקרא כג, ד): "אלה מועדי ה'", ראשית-תבואת 'אפ"י, שהיא 'אם לבינה'. ו"בינא לבא" (פתח אליהו). והשמחה של כל המצוות שעושין בכל השנה, הוא מתקבץ אל הלב שהם השלש-רגלים. ועל-כן הם ימי שמחה, כמו שכתוב (דברים טז, יד): "ושמחת בחגך".

[ב'לקוטי עצות' (מועדי-השם, שלש-רגלים ב): וזהו השמחה של יום-טוב. כי אז מתקבץ ומתעורר השמחה הקדושה הזאת של כל הנקודות טובות של כל המצוות שעושין בכל השנה. וצריך כל אחד להתגבר מאד להמשיך על-עצמו השמחה הקדושה הזאת של המצוות שהוא שמחת יום-טוב בכל השנה בלה. מכל-שכן וכל-שכן ביום-טוב קדש בעצמו, שאז חייבים לשמח מאד כמו שכתוב: "ושמחת בחגך", כי אז מתקבץ יחד השמחה של כל המצוות אשר אין שעור וערך לשמחה הזאת פאשר יבין כל אחד בלבד].

כו. ח"א קלה - עקר כח 'קדשת יום-טוב' תלוי בצדיקים, כמו שכתוב (ויקרא כג, ד): "אלה מועדי ה' אשר תקראו אתם במועדים", ודרשו חז"ל (ראש-השנה כד): "אל תקרי אתם אלא אתם". ועל-כן פשטקבל ומכבד את הימים-טובים, ומקבל אור הגדול של 'יום-טוב' שהוא בחינת 'צדיק', נתבטל הגדלות שלו, כי הקטנות בטל לגבי גדלות, כי על-ידי אור הגדול של הצדיק נתבטל לגמרי. ועל-כן "חייב אדם להקביל פני רבו ברגל" (שם טז: ספ"ה כז): כי עקר כח יום-טוב תלוי בצדיקים.

"מקרא קדש" (ויקרא כג)

כז. ח"ב ד, ו - 'התגלות הרצון' הוא על-ידי 'ימים טובים'. כי כל אחד מה'ימים-טובים', מכריז וקורא ומגלה את הרצון - שהכל מתנהג רק על-פי 'רצונו' בלבד, בבחינת (ויקרא כג): "מקרא קדש" - שה'יום-טוב קדש' קורא ומכריז את הרצון.

כי בכל 'יום-טוב עשה' השם-יתברך עמנו אותות נוראות, 'הפך הטבע', שעל-ידיה נתגלה הרצון, שהכל ברצונו ואין שום 'חייב' הטבע כלל. ב'פסח' - 'ציאת-מצרים', שהוציאנו ממצרים באותות נוראות. ב'שבועות', - 'מתן-תורה', שנתן לנו התורה באותות נוראות. ב'ספות' - 'הקף ענני כבוד'. ועל-כן כל 'יום-טוב' מכריז וקורא את הרצון, בבחינת "מקרא קדש".

ומניעות גדולות ואינם יכולים לתת עצה לנפשם, וכל מה שרוצים לעשות, קשה להם לעשות פראוי - זה בעצמו שמתנגעים לעשות איזה עבודה או איזה קדשה, או להתפלל - אזי אף-על-פי שאינם יכולים לגמור פראוי - היגיעה בעצמה, והיסורין והבלבולים שיש לו מזה שרוצה רק שאין מניחין אותו - הוא בחינת 'קרננות', בבחינת (תהלים מד, כג): "כי עליך הרגנו כל היום נחשבנו בצאן טבחה" - ועליו לעשות את שלו בכל מה שיוכל - ו"השם הטוב בעיניו יעשה" (דברי-הימים א יט, ג).

כא. שיחות הר"ן מט - בענין 'קדושה-השם', שאמרו חז"ל (כתובות לג): "אלמלא נגדוה לחנניה מישאל ועזריה" וכו' - אמר: שאינו חיוב! כי אף-על-פי-כן יכול להיות שימצא אחד שיקדש השם אפלו אם יעשו לו כל היסורים והפאות שבעולם, וכמו שפסרים מהדורות הסמוכים לפנינו, פמה מיני ענויים שסבלו הקדושים בשביל 'קדושה-השם', אשרי להם.

כב. שיחות הר"ן נז - ספר: שבימי בחרותו היה לו פחד גדול מאד מן המיתה, והיה מבקש מהשם-יתברך שימות על 'קדושה-השם', והלך בזה זמן רב, אפשר שנה שהלך בזה ובקש תמיד על-יזה. ולא היתה שיחה ותפלה שלא בקש על-יזה שישתלק על 'קדושה-השם'! - ומגדל פחדו ויראתו אז מהמיתה, היה זה בעצמו אצלו 'מסירת-נפש' על 'קדושה-השם' ממש, מה שהיה מתפלל על זה, כי היה פחדו גדול מאד אז מזה.

כג. חיי מוהר"ן קצא; קצז; ריז - הפליג מאד בשבח הבית-החיים של אומין, כי מנחים שם פמה קדושים אלפים ורבבות, כי שם היתה ההריגה הגדולה בעת הבריחה שנהרגו שם אלפים ורבבות נפשות קדושים מישראל, והיה שם 'קדושה-השם' הרבה מאד.

וכמה-פעמים אמר בפרוש: "שטוב לפניו לשבב שם, מחמת שהיה שם 'קדושה-השם' הרבה מאד", כי נהרגו רבים מישראל לאלפים ולרבבות, אשר מכליזה נתקדש שמו. גם רבים מתו ממש על 'קדושה-השם', כי העבדו-ם רצו שימירו דתם, וגם הנפשות שנהרגו סתם היא גם-כן 'קדשת השם' בידוע, וכמה מיתות משנות שהיו אז, וכמה גמולי מחלב ויונקי שדים שנהרגו לאלפים ולרבבות, אשר כל זה היא 'קדשת השם'.

גם עקר הסתלקותו, מחמת הקדושים שנהרגו שם, פאשר הבננו מדבריו שספר באומין: "שיש שם רבבות נשמות שהוא צריך להעלותן!"

כד. ספר המדות, עניני 'קדושה-השם' - [א] על-ידי תורה בא לאמונה, ועל-ידי אמונה בא ל'קדושה-השם' (אמונה ח"ב טז; לפי ח"ב יד). [ב] על-ידי 'קדושה-השם', האדם

"עד ממחרת השבת השביעת תספרו המשיים יום"

(ויקרא כג, טז)

כה. ח"א י, ח - "בשבא המן למרדכי, מצאו עוסק בעמר שעורים, אמר להם: עמר שעורים דיכדכו אתי ונצח אותו ואת בניו" (אסתר רבה י; מגלה טז). בי עלידי עמר שעורים' שהוא בחינת 'דין' ו'רגליו', שהם בחינת 'המחאת פה ורקודין' - נתבטל ה'עבודת-אלילים', בחינת 'המן', בחינת 'צאות'. ובשביל זה צוה 'המן' לעשות "עץ גבה חמשים אמה" (אסתר ה, יד), בי רצה לבטל פה של "חמשים יום" (ויקרא כג, טז) של 'ספירת העמר', שהוא הפח של 'מרדכי ואסתר'.

כט. ח"א קפג - כל מה שהעולם מדברים בכל ימי הספירה, מדברים רק מהספירה של אותו היום. ומי שהוא מבין, יוכל לשמע ולידע זאת, אם יטה אזנו היטב לספורי דבריהם.

ל. ח"ב נג - עקר הזדככות שנים-עשר שבטי יה, שהם מ"ט אותיות, שהם בחינות מ"ט שערי תשובה, היה ב'מצרים', שהוא בחינת 'מצר הגרון', שהוא בחינת 'תשובה עלאה' (פרי-עץ חיים, שער חגיגות פ"ז). ועל-כן אחר שנזדככו שם במצרים וזכו לצאת משם, ספרו מ"ט ימי הספירה, פגגד מ"ט 'שערי-תשובה', בחינת מ"ט אותיות הנ"ל.

וביום החמשים, אז (שמות יט, כ): 'ויירד ה' על הר סיני', זה בחינת (מלאכי ג, ז): "ואשובה אליכם" - בחינת התשובה של השם-יתברך בעצמו כפיכול, בחינת 'שער החמשים'.

וזהו (שמות א, א): "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו" - סופי-תבות הם אותיות 'תהלים' ו'אותיות תשובה'. בי עלידי 'תהלים' זוכין ל'תשובה', שהיא בחינת "שמות בני ישראל הבאים מצרימה" וכו'. בי מ"ט 'שערי-תשובה', הם בחינת מ"ט אותיות שיש בשמות בני ישראל הבאים מצרימה, להזדכך שם.

לא. לקוטי הלכות, ראש-חדש ו, ז - וזה בחינת גדל הצעקה מעמק הלב שנוהגין בני-ישראל הפשרים לצעק בשעת הספירה, כי הוא בחינת צעקת הלב "ממעמקים" (תהלים קל, א) - כדי שנוצח להמשיך 'עצות עמקות', כדי שנוצח לטהר עלידם מזהמתנו ומטמאתנו - כדי שנוצח לקבל ה'תורה' בשביעות וכו'.

לב. ספר המדות, עניני 'ספירת העמר' - [א] על-ידי 'ספירת-העמר', נצולין מ'גרוש' (ספירת-העמר ח"ב א). [ב] ביותר צריך להזהר לטבל לקריו בימי עמר (ספירת-העמר ח"ב ב). [ג] ב'ספירת-העמר' - יכולין להכניע את המסור. וסימן: לעמ"ר - ראשי-תבות: מ'איגרא ר'מא ל'בירא ע'מיקתא (ספירת-העמר ח"ב ג).

לג. לקוטי הלכות, 'פקדון' ד, הו - עקר פגנת הספירה, שצריכין לספר בכל יום בפה מלא: שצריכין לדעת ולזכר היטב: שימי האדם מנויים וספורים במספר ובמנין כל יום ויום, והאדם יצטרך לתן דין וחשבון מפל יום ויום, כי אין שום יום, ואפלו שעה ורגע אחת, אינו הולך לבטלה, בבחינת "שבע שבתות תמימת תהייתה". שה'שבע שבתות' שהם 'ימי הספירה', צריכין להיות תמימות ושלמות בעבודת-השם, ולא ילך מהם רגע לאבוד. כי ה'שבע שבתות' מרמזין על כל ימי חיי האדם. כי מחמת 'זהמת מצרים' יכולין הסטרא-אחרא והקלפות לבלבל את המה, שיטעה את עצמו: כאלו אין היום הזה שהוא בו, מסגל לעבודת הבורא יתברך, וירצה לדחות עבודת-השם מיום ליום, פמצוי זאת ברב בני-אדם, שעקר התרחקותם מעבודת-השם, הוא רק עלידי-זה שדוחין עצמן מעבודת השם מיום ליום, עלידי המניעות והבלבולים והעפובים שיש בכל יום, עד שנדמה כאלו אין זה היום נמנה ונספר לכל, וכאלו היום הזה אי-אפשר לעבד השם-יתברך, ועל-כן דוחה עצמו ליום המחר, וליום המחר נמצאים מניעות ובלבולים אחרים, ודוחה עצמו להלך, וכן בכל יום ויום, עד שרב ימיהם כלים בזה להבל ולריק חסו-ושלום.

ובאמת בודאי: פפי התגברות השתטחות והתפשטות הסטרא-אחרא שבכל יום ויום, בודאי קשה מאד לעסק בעבודת-השם. אבל צריכין לידע היטב: שאף-על-פי-כן, זה היום הוא יום, ועולה בחשבון, ובודאי יש בו טוב. הינו: כי בכל יום ויום יש בו חכמה ושכל מיוחד דקדשה, שיכולין להפיר ולהשיג הבורא יתברך עלידו, שזה העקר, וכל אחד מטל עליו להמשיך זה החכמה והשכל בכל יום ויום פפי בחינתו.

עלין צריכין להתגבר ולהשתדל בכל יום ויום לשפר הקלפה, שהם כלל כל המניעות והבלבולים הנ"ל, ולידע ולהאמין: "שדיקא ביום זה יכול להתקרב להשם-יתברך, ולמצא הטוב שבזה היום דיקא, כל אחד לפי בחינתו". וזה יסוד כלל קבלת-התורה, בבחינת: "היום הזה אנכי מצוה" וכו', וכתוב: "אשר אנכי מצוה היום", וכן הרבה, שזה בחינת: "היום אם בקולו תשמעו" - שמי שרוצה לדבק עצמו בהשם-יתברך, ולשמע בקולו, ולקבל עליו על תורה ועבודת-השם, צריך לידע בכל יום ויום: "שהעקר הוא היום הזה" דיקא שהוא עומד בו, ולא לדחות מיום לחברו כלל".

וזה בחינת 'מצות ספירת-העמר', שהוא 'הכנה לקבלת-התורה'. להורות: שאי-אפשר לקבל התורה, כי אם בשיוודעין: "שהעקר הוא היום הזה שהאדם עומד בו, ולא לדחות מיום ליום!" - כי כל ימי האדם מנויים וספורים, והלואי שיפרע חובת כל יום ויום בזמנו. ועל-

"להעלת נר תמיד" (ויקרא כד, ב)

"כי נר מצוה ותורה אור" (משלי ו, כג). מהו "כי נר מצוה"? - אלא כל מי שעושה מצוות, הוא כאלו מדליק 'נר' לפני הקדוש-ברוך-הוא, ומתניה נפשו, שנקראת 'נר', שצאמר (שם כ, כז): "נר ה' נשמת אדם". (שמות-רבה לו, א)

לח. ח"א ערה - דע: שכל מצוה ומצוה שעושים, נעשה ממנה נר אחד. וכשנסתלק האדם, אם היא נשמה גדולה' שהיא יקרה מאד בעיני השם-יתברך, אזי נותנין לה להיות מחפש בגנזיא דמלכא, שיחפש ויקח לו מה שירצה מגנזי המלך יתברך, וזהו תכלית כל תענוגי עולם-הבא.

ולחפוש צריכין 'נרות', כמו שאמרו רז"ל (פסחים י:): "שחפוש בגרות", ולמדו מפסוק (משלי כ, כז): "נר ה' נשמת אדם חפש כל חדרי בטן", וה'נרות' נעשין מן ה'מצוות', בבחינת (שם ו, כג): "נר מצוה". ואצל אלו ה'נרות', מחפשת הנשמה אחר ההסתלקות בגנזיא דמלכא.

וזו בחינת (שבת קנא: על תהלים פח, ו): "בפמתים חפשי" - "ביון שמת אדם, נעשה חפשי מן המצוות". "חפשי" - הינו בחינת ה'חפוש' שנעשה מן ה'מצוות', כי ה'מצוות' הם 'נרות' שעליהם ה'חפוש' כנ"ל.

אבל יש צדיק שממית עצמו בחייו, וגם בעודו בחיים הוא מחפש בגנזי אביו (ענין זה באריכות מובא ב'לקוטי-מזהר"ן ח"ב ה, טו).

[ובשיחות הר"ן קלד (שניד לתורה הנ"ל, ח"א ער"ה): יש אחד שגור שלו אינו יכול לדלק כ"אם איזה שעה, מחפש עם הנר אותה שעה שדולק, ואחר-כך נכלה הנר ואין לו במה לחפש. ויש אחד שגור שלו דולק איזה שעות יותר, ויוכל לחפש יותר, אבל אחר-כך נפסק, ויש שגור שלו דולק יום אחד. ויש שדולק עוד יותר ויותר. אבל יש אחד שיש לו הרבה נרות נפלאים כאלו, שדולקים ומאירים לעולם ועד ואינם נכבים לעולם, והוא זוכה לחפש בגנזיא דמלכא תמיד לעולמי עד ולנצח נצחים - אשרי לו.

והנה מזה מוכן: שגם אנשים פשוטים, זוכים בעולם-הבא לחפש בגנזיא דמלכא, אבל החפוש שלהם הוא רק לפי שעה, כפי המצוות שלהם, ובדאי גם זה הוא זכיה גדולה ונפלאה מאד מאד, כי אפלו כשמחפש בגנזיא דמלכא איזה שעה, יוכל גם-כן למצא שם אוצרות נפלאים שיוכל לחיות בהם חיי עולם-הבא לנצח. אבל חיינו יהיה רק כפי מה שיימצא באותה השעה.

אבל מי שזוכה שגרות מצוותיו מאירין ודולקין יותר ויותר, בודאי ימצא רב טוב בגנזיא דמלכא יותר ויותר. וכך כל אחד ואחד כפי מה שגרות מצוותיו דולקין יותר. אבל הצדיק הגדול זוכה לחפש תמיד בגנזיא דמלכא ונרות שלו לא יכבו לעולם ועד. ועוד יש בזה דברים בגו. ודי בזה].

לט. ספר המדות, נר-תמיד ח"ב א - בזכות 'נר-

תמיד' הדולקים בשמן-זית, נצולין מגזרת 'שמד'. [נר-תמיד' הוא בחינת ה'יצון, שעל-ידיה נחטט בחינת 'שמד', כי עולים מ'שמד' ל'יצון'. לקוטי-הלכות, 'ברפתי-השחר' ה, מז - ועיר-שם עוד: שכל דבר שהוא כנגד רצון-השם, נקרא 'שמד'].

שאור עניני 'נר תמיד' - נמצאים לעיל ב'פרשת תצוה', בפסוק (שמות כז, כ): "להעלת נר תמיד".

ידי שסופרין 'שבע שפלות' קדם 'קבלת-התורה', יוצאין מטמאה לטהרה, וממשיכין האמת והקדשה על-עצמו, שידע תמיד בכל יום ויום: שהעקר הוא 'היום הזה' דיקא.

ועל-פן צריכין לספר בפה מלא - פי הדבור יש לו פח גדול להזכיר את האדם, אפלו בעת שאינו נקי עדין מזהמתו בשלמות. אבל אחר קבלת התורה בשבועות, אזי אין צריכין עוד לספר הימים בפה מלא בכל יום בשאר ימות השנה, כי כבר המשכנו עלינו הקדשה על-ידי 'מצות ספירת-העמר' ו'קבלת-התורה', עד שממילא צריכין לזכור זאת בכל יום ויום שזה היום מנוי וספור, וצריכין לצאת בו חובת היום בזה היום דיקא, שזה עקר הקדשה.

"ולקחתם לכם וכו', פרי עץ הדר, כפת תמרים, וענף עץ עבת, וערבי נחל" (ויקרא כג, מ)

לד. ח"א לו; ח"א קלה - בכל 'יום-טוב' יש ארבע מצוות וכו'. ב'ספות' ארבעה מינים' (ויקרא כג, מ). כנגד ה'מלכות' שהיא בחינת 'דל'ת', שיוצאת ביום-טוב מה'ארבע מלכיות דסטרא-אחרא', שהם 'ארבע גליות' - על ידי שמעלין אותה ל'אור-הפנים' המאיר ב'שלש' רגלים'.

לה. ח"א י, ב - ה'רגלין' הם "אפיקי מים" (תהלים מב, ב; ועוד), כי הם בחינת (ויקרא כג, מ): "ערבי נחל", כמאמר חז"ל (ספ"ה גג): "רגלוהי דבר-נש אנון ערבין לה". 'ערבין' זה בחינת (ויקרא כג, מ): "ערבי נחל", 'אפיקי מים', הינו בחינת 'מורדכי' ו'אסתר', בחינת 'ימים' ו'רגלים', בחינת 'המחאת פה' ו'רקודין'.

לו. ח"א עד - דבור בלא דעה' הוא בחינת 'ערבה', כי "ערבה דומה לשפתים" (תנחומא אמור, זהר צו לב, פנחס רנו), כדאיתא בזהר (קדושים פה:): "אית מאן דלעי באורייתא ומגמגם בה בגמגומא דלא ידע, כל מלה ומלה סלקא לעילא, וקדשא בריך הוא חדי בהאי מלה, וקביל לה ונטע לה סחרנין דהאי נחלא, ואתעבדו מאנון מלין אילנין רברבין, ואקרוין (ויקרא כג, מ): "ערבי נחל".

"למען ידעו דרתיכם, פי בספות הושבתי את בני ישראל בהוציא אתם מארץ מצרים" (ויקרא כג, מ)

לז. ח"א נו, ח - עקר הגאולה על-ידי הדעת, כמו שכתוב (שמות טז, ו) "וידעתם כי ה' הוציא אתכם" וכו', "למען ידעו" וכו' (ויקרא כג, מ).

שאור עניני המועדים ושלש-רגלים - נמצאים בהמפתח לימים טובים, כל מועד במועד

פרקי אבות

פרק רביעי -

איזהו חכם, הלומד מפל אדם" (משנה א)

מד. ח"א לד, ד-ח-בסוף - יש בכל אחד מישראל דבר יקר, שהוא בחינת 'נקדה' - מה שאין בחברו, כ"מעשה דאבני ואבא אמנא, שהשיבו לו: לא מצית למעבד פעבדא דאבא אמנא" (תענית כא:). ובחינה הזאת שיש בו יותר מחברו, הוא משפיע ומאיר ומעורר לב חברו, וחברו צריך לקבל התעוררות ובחינה הזאת ממנו, כמו שכתוב (תרגום על ישעיהו, ג: "נקרא זה אל זה"): "ומקבלין דין מן דין".

וגם צריך כל אדם לדבר עם חברו ב'יראת-שמים', כדי לקבל התעוררות בלבד מהנקדה שיש בחברו יותר ממנו, כמו שכתוב: "ומקבלין דין מן דין". כי זאת הבחינה שיש בחברו יותר ממנו, הוא בחינת 'נקדה', ושם שורה ה'אהבה' הנקרא 'כהן'. והנקדה הזאת, הוא בחינת 'צדיק' לגבי חברו. והנקדה הזאת מאיר ל'לב' חברו, הנקרא 'זא"ו'.

וכשמדבר עם חברו ב'יראת-שמים' - מקבל ה'נקדה' שגלב חברו בלי לבוש. ולפעמים מקבל ה'נקדה' מחברו, על-ידי דברים אחרים שמספר עמו, כי יש לפעמים שיכולין לקבל אור והתעוררות לעבודת השם-יתברך, מהנקדה של חברו - על-ידי 'שיחת חלין' שמדברין עמו. ואז מקבלין אור הנקדה' על-ידי ה'תלבשות' - כי לפעמים צריכה ה'נקדה' להתלבש, והיא מתלבשת בדבורים אלו, והוא מקבל ממנה.

מה. עלים לתרופה, יום ג, ב דחנפה תר"ד - ותבלה ימיה בתורה, כי זאת נחמתנו בענינו וכו'. ובשיחה עם אנשי-שלומו חברים ידידים שיחיו, שרב דבורים היא בהתכלית הנצחי, ובדברי תורתו הקדושה.

"איזהו גבור, הפובש את יצרו" (משנה א)

מו. ח"א עב - גם למעלה בביכול אצלו יתברך מצינו בחינת יצירה-הרע, כמו שדרשו חז"ל (בראשית-רבה יב, טו; רש"י בראשית א, א): "בתחלה עלה במחשבה לברא את העולם במדת הדין, שזה בחינת יצירה-הרע. ואחר כך בביכול שבר היצירה-הרע, ושתף מדת רחמים" וכו'. ומזה הכח נשתלשל ונמשך כח למטה לשבר היצירה-הרע - כי לולא זאת לא היה כח לשבר היצירה-הרע. וכן מבאר בגמרא (יומא ס"ט:): "זו היא גבורת גבורתו שפובש את יצרו, שנותן ארוד-אפים לרשעים". נמצא מבאר: שמה שהשם-יתברך פובש מדת הדין ומאריך אפו - הוא בחינת 'שבירת היצירה-הרע' אצלו יתברך.

"ולקחה סלת ואפית אתה שתיים עשרה הלות וגו'. ביום השבת יערכנו לפני ה' וכו' ברית עולם" (ויקרא כד, ה) - ענין 'לחם הפנים' -

מ. ח"א לא, ט - מי שהוא במדרגת 'אברהם', הינו בחינת "בעל נפש" (משלי כג, ב) - אזי בודאי כל אכילותיו וסעדויותיו בבחינת: "לחם הפנים" (שמות כה, ל; לה, יג), בבחינת (בראשית יז, א): "התהלך לפני". "התהלך" זה בחינת 'רגליו', בחינת 'פרנסתו', בחינת (דברים יא, ו): "ואת היקום אשר ברגליהם", "זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו" (פסחים קיט. סנהדרין קי.). - "התהלך לפני", שנעשה מהם בחינת 'פנים'.

וזה בחינת (שמואל-א כא, ז): "לחם חם ביום הלקחוי", הינו: "לחם הפנים", חם "לחם חם", דרגין ד'אברהם', שהוא בחינת (בראשית יח, א): "כחם היום". - ואז, כל העבדים וכל הפוכבים-ומזלות שהם תחתיהם, טורחין בשביל זה האיש, בשביל פרנסתו.

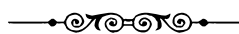
וזהו (דברים טז, טז): "ולא יראה את פני ה' ריקם" - ב'רגלים', שאז נתגליון "פני ה'", בחינת 'פנים'. ובזה שכל אחד מביא עולת ראיה, מיגיעתו שמתיעב כל השנה - על-ידי-זה נתתקן ונתעלה כל לחמו ופרנסתו, בבחינת: "לחם הפנים".

וזהו שהשיב הקדוש-ברוך-הוא למשה (שמות לג, יד): "פני ילכו והנחתי לך" - כי משה בקש כפרה, והשיב לו: "פני ילכו" - שיתקנו בחינת 'רגליו', בבחינת 'פנים' - אזי יתכפר להם - כי 'שלחן דומה למזבח שמכפר" (ברכות נה. חגיגה כו. מנחות צז.). וזהו (שם): "פתח במזבח, וסיים זה השלחן אשר לפני ה'" (ויקרא מא, כב) - 'לפני' דיקא, שיהיה דיקא בבחינת 'פנים', ואזי מכפר.

מא. ח"א ס, ו - בשאובל בקדשה ובטהרה, אזי הוא בחינת: "לחם הפנים", כי ה'שכל' הוא ה'פנים', כמו שכתוב (קהלת ח, א): "חכמת אדם תאיר פניו". אבל כשאין אכילתו בקדשה, אזי אובד 'פניו', הינו ה'שכל', ונופל לבחינת 'שנה' וכו'.

מב. ח"א סג - 'לחם-הפנים' הוא בחינת 'ברית', כמו שכתוב (ויקרא כד, ח): "ביום השבת יערכנו לפני ה' וכו', ברית עולם".

מג. ח"ב ז, יא - 'לחם-הפנים' שהיה ב'בית-המקדש' - זה בחינת ה'אכילה' וה'פרנסה' שנמשך על-ידי 'פכליות בן ותלמיד', שבו נתגלה 'אורות המקיפים', שהם בחינת 'אורי-הפנים', בחינת 'ש"ע נהורין'.

מז. ח"א קמד - "חציו לה' וחציו לכם" (פסחים סח:). והצדיק, אפלו בזאת החצי, הוא כובש את יצרו ואוחז את תאוותו בידו.

מח. ח"א רמט - עקר הגבורה בהלב, כי מי שלבו חזק ואינו מתירא משום אדם ומשום דבר, יכול לעשות גבורות נוראות ולכבש המלחמות על-ידי חזק ותקף לבו שאינו מתירא ורץ לתוף תקף המלחמה, וזה בחינת (אבות פ"ד מ"א): "איזהו גבור הכובש את יצרו". וזה בחינת גבורות שמשון שנאמר בו (שופטים יג, כה): "ותחל רוח ה' לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאל", שבאותן המקומות צלחה עליו רוח השם ולבש גבורה, דהינו שבא לו חזק ותקף גבורה בלב, ועל-ידיה עשה גבורות נוראות.

מט. ח"א רנג - 'מעוט שנה' ממעט תאוות-נאוף, כי יש אש באדם שמזה בווערין בו כל התאוות, ועל-ידי מעוט שנה, נחלש ואין לו כח לבער, אך שמזיק להמח 'מעוט שנה', וכן רבוי שנה' בשאדם מכריח עצמו לישן הרבה גם זה מחליש וממעט האש הנ"ל, וגם זה מזיק להמח, רק כשישן במדה פראוי, אזי תאוות המשגל בתקפה וכחה, כי לא נחלש האש הנ"ל.

[תכן פונתו בזה לא באר היטב, אך כפי מה שהבנתי משיחתו: שאין מועיל שום עצה למעט תאוות-נאוף, רק להתחזק להיות גבור לכבש את יצרו" (אבות פ"ד מ"א) - והשם יעזר לו לסלק תאוה זאת מאתו].

"איזהו עשיר השמח בחלקו" (משנה א)

ג. ח"א יג, א - איתא בזהר (פנחס דף רכד): "רוחא נחת לשבף חמימא דלבא, וכד נחת רוחא, לבא מקבל לה בחדוה דנגונא דליואי" [רוח יורדת לשבף חמימות הלב, וכשהרוח יורדת, הלב מקבל אותה בשמחה של נגון הליום]. 'רוחא' זה בחינת 'צדקה', שהיא 'רוח נדיבה' (תהלים נא, יד) - על-ידו מקררין חמימות 'תאוות-ממון'. וזה בחינת (שם עו, ג): "יבצר רוח נגידים", שה'רוח' ממעט תאוות ה'נגידות' והעשירות. נגונא דליואי, זה בחינת 'משא-זמתן באמונה', ששמח בחלקו ואינו אץ להעשיר, כי ה'נגינה' זה ה'משא-זמתן, כמו שפתוב (שם פא, ג): "שאו זמרה ותנו תף". 'חדוה', זה שמח בחלקו. - ונתבטל בחינת (בראשית ג, יט): "בזעת אפיה תאכל".

נא. ח"א נג, ה-נסוף - המשקע ב'תאוות-ממון', אינו בוטח בהשם, כי הוא עובד כל עפ"ם, אך "ואני אבטח בך" (תהלים נה, כד), שתוכל להזמין לי פרנסתי בסבה קלה, ואהיה שמח בחלקי, ולא אהיה משקע ב'תאוות-ממון'. - ואי-אפשר להמשיך שפע ומזונות ולהרויח ממון הנקרא 'ממון', דהינו 'ממון דקדשה', שיהיה 'שמח בחלקו' שזהו עקר העשירות, כמו שאמרנו חז"ל (אבות פ"ד מ"א): "איזהו עשיר השמח בחלקו" - בייאם על-ידי שבירת

'תאוות-ממון'. - וזה בחינת (תגינה יב): "שדי", שאמר לעולמו די", דהינו 'ששמח בחלקו', ואמר 'די' למה שיש לו, ואינו מתאוה יותר, שזהו בחינת שבירת 'תאוות-ממון' שזוכין על-ידי 'שמירת הברית'.

נב. ספורי מעשיות, מעשה ט מחנם ותם - ומנהגו (של התם) היה, שהיה תמיד בשמחה גדולה מאד, והיה רק מלא שמחה תמיד, והיו לו כל המאכלים וכל המשקות וכל המלבושים וכו'. ובאמת היה מרגיש באכילתו הלחם, טעם כל מאכל ומאכל שהיה רוצה, מחמת תמימותו ושמחתו הגדולה וכו'. והיה רק מלא שמחה וחדוה תמיד. - [ובסוף הספור, בתרגום מ'אידיש']: והבן היטב מה שפספרים: איך יכולים לעבר זה העולם עם לחם ומים ועם 'פעלץ', ויהיה לו חיים יותר טובים ויותר שמחים, מהחכם הגדול ביותר והעשר הגדול ביותר, כמו שאנחנו רואים שהם תמיד מלא יסורים - ולבסוף בודאי הוא טוב רק לה'תם' שהסתפק במה שהיה לו והיה בשמחה תמיד.

"מצוה גוררת מצוה" (משנה ב)

נג. ח"א נט - "יש זריז ונשפר, זריז ונפסד" (פסחים ג:). כי דע: כי 'מצוה גוררת מצוה' (אבות פ"ד מ"ב), שהמצוה גוררת את חברתה. ובודאי יש איזה בחינה 'בין המצוות' מה ש'בין מצוה למצוה', שמקשר מצוה אחת לחברתה, אשר על-ידיה, המצוות נגדרים אחת אחר חברתה. ובאמת זאת הבחינה בעצמה 'בין המצוות', היא גם-כן יקרה מאד. ועל-כן צדיק מנעוריו שהולך מדרגא לדרגא, מפסיד על-ידי הזריזות, כי כשרץ בזריזות ממצוה למצוה, מפסיד את בחינת הקדשה 'בין מצוה למצוה', כי עובר ומדלג על הבחינה הזאת, כי המצוה בעצמה הולכת אליו, כי נמשכת ונגררת אליו על-ידי המצוה ראשונה שגוררת השנייה, ואזי יוכל לדלג ולעבר מה שהוא 'בין המצוות', ועל-כן הוא "זריז ונפסד". - אבל כששוחה קצת, יוכל בתוד-בך להשיג גם הבחינה ש'בין המצוות'.

וכל-זה למי שהולך בדרך-השם פסדר מנעוריו. אבל מי שצריך לעשות תשובה, הוא צריך דוקא להיות זריז גדול מאד, למהר ולרוץ להמלט על נפשו, ואסור לו לשהות כלל לעמד ולהתישב, כי בעל-תשובה אינו הולך מדרגא לדרגא כלל, ואין בינו ובין הקדשה שום בחינה הנ"ל, כי צריך להתחיל מחדש, וצריך לרוץ ולדלג אל הקדשה. ואיש כזה הוא "זריז ונשפר".

"עברה גוררת עברה" (משנה ב)

נד. שיחות הר"ן פט - יש חבילות חבילות של עברות רחמנא-לצלן, כי 'עברה גוררת עברה' (אבות פ"ד מ"ב), הינו כשאדם עובר עברה חסוּשלוּם, אזי עברה

מהמצוה בעצמה, והוא משמח כל־כך בעשייתה, עד שממאס בכל מין שָׂכר - ונמצא שעולם־הבא שלו בהמצוה בעצמה.

וזו בחינת 'נביא' שמתנבא ב"זה הדבר" (במדבר ל, ב), בחינת 'נביאות משה' (רש"י שם), בבחינת 'אספקלריא המאירה', כמו אדם הרואה דבר מקרוב בראיה יפה וברה, כמו כן הוא נהנה מהמצוה בעצמה, ושכרו נגד עיניו. - והשמחה של הקדוש־ברוך־הוא מלבשת בהמצוות, פי הם אחדותו. ומי שעושה המצוה בשמחה מהמצוה בעצמה, כשנכנס בהשמחה שבמצוה, הוא נכנס בשמחת הקדוש־ברוך־הוא, שמשמח במעשיו.

"אל תהי בז לכל אדם" (משנה א)

גו. ח"ב א. י - יש שלש עבודות שמפסידין עבודות התפלה, שלש מדות, שהם בחינת עבודות דסטרוא אחרא הינו: א. "אל תהי בז לכל אדם" (אבות פ"ד מ"ג), שלא לבזות שום אדם וכו'. - 'בזוי אנשים' הוא בחינת 'עבודה', כמו שמצינו באחי יוסף: על שבזו אותו ולא האמינו שהוא יהיה מלך, נפלו לבחינת 'עבודות', ואמרו לו: "הננו לך לעבדים" (בראשית נ, יח). - וצריך לצאת משלש־עבודות אלו, ואז זוכין לעבודת התפלה, ואז יכולין להתרפאות בכל־דבר שבועולם, אפלו בלחם ומים.

נז. ספר המדות, אמונה ח"ב ה; רפואה ח"ב א - דע: שיש לכל עשב ועשב פח מיוחד לרפאות איזה חולאת מיוחדת, וכל־זה אינו אלא למי שלא שמר אמונתו ובריתו, ולא שמר את־עצמו מלעבר על "אל תהי בז לכל אדם" (אבות פ"ד מ"ג). אבל מי שיש לו אמונה בשלמות, והוא גם־כן שומר הברית, ומקיים "אל תהי בז לכל אדם", אין רפואתו תולה בחלקי עשבים המיוחדים לחולאתו, אלא נתרפא בכל מאכל ומשקה, בבחינת (שמות כג, כה): "וברך את לחמך" וכו', ואין צריך להמתין עד שיתרמי לו עשבים המיוחדים לרפואתו.

"שאיין לך אדם שאין לו שעה, ואין לך דבר שאין לו מקום" (משנה א)

נח. חיי מוהר"ן תסה - אמר: רצונו שכל אנשי־שלומו לא יהיה אחד מהם מלמד, וכמה פעמים דבר מזה. גם אמר: שטוב לענין פרנסה לדור בעיר גדולה.

ואמר בדרך צחות: "שאיין לך אדם שאין לו שעה, ואין לך דבר שאין לו מקום" (אבות פ"ד מ"ג), נמצא 'שכל אדם יש לו שעה', וכשעוסק במשאומתו יכול להיות שבאותו השעה שיש לו ירויח ממון הרבה, מאחר שאותה השעה היא שלו. על־כן יכול להיות שיזמין לו השם־יתברך איזה הצלחה גדולה בעסק שלו שהוא עוסק, ויכול להרויח באותה השעה שלו רוח גדול.

ראשונה גוררת אותו לעשות עברות אחרות השיכים לה דיקא. וכן כשעושה עברה אחרת, גוררת גם־כן עברות השיכים לה, פי כל עברה גוררת עברות השיכים לה ונגררין אחריה, אבל לא עברות שאין שיכים לה. - וזה בחינת חבילות חבילות עברות חסיד־שלו, פי עברה הראשונה עם העברות שנגררו אחריה, השיכים לה, הם בחינת חבילה אחת של עברות. וכן עברה אחרת עם העברות השיכים לה, הם חבילה אחרת וכו', עד שנעשו חסיד־שלו חבילות חבילות של עברות.

ומכל חבילה וחבילה נבראת פת אחת של מחבלים ומקטרגים (אבות פ"ד מ"א): "העובר עברה אחת, קונה לו קטגור אחד", והמחבלים צועקים: "הב לנא חיי הב לנא מזוני!" פי הוא ה'בעל־עברה, ה'בעל' של ה'עברה, וצריך לתן להם חיי ומזוני. ואפלו העברות האחרות השיכים לעברה הראשונה שנגררו אחריה, צריך לתן להם גם־כן מזונות. ואף־על־פי שהיה מקרה לעשותן פי עברה הראשונה גררה אותן - פי יש להם טענה: "היה לך לעשות מצוה תקף אחר עברה הראשונה, והיתה המצוה מגנה עליו!" - על־כן צריך לתן לכלם מזונות וחיות.

והתקון הוא: שילמד לעשות ולקיים השלש־עשרה מדות של רחמים וחסדים, פי על־ידי־זה מעורר השלש־עשרה מדות העליונים של רחמים, ועל־ידי־זה נכנעין ועוברין המחבלים - בבחינת: "מעביר ראשון ראשון", שהקדוש־ברוך־הוא מעביר עברות הראשונים שבכל חבילה וחבילה, ואזי שאר העונות שבחבילה שבים אל השם־יתברך, והוא יתברך נותן להם חיות.

אך מאין הקדוש־ברוך־הוא נותן להם חיות?! - פי יש בסטרוא־אחרא בחינת 'ראשון לראשונים', שהוא ראשון להעברות הראשונים, פי כלם נמשכים ובאים על־ידו, ועל־כן הקדוש־ברוך־הוא נותן העונות עליו, ונמשך להם חיות ממנו. - וזה שאנו מבקשים (תהלים עט, ח): "אל תזכר לנו עונת ראשנים" וכו' - לכל יזכר לנו עונות הראשונים שבכל חבילה וחבילה של עונות, דהינו שיעביר ראשון ראשון שבכל חבילה וחבילה, שעל־ידי־ זה מפילא נסתלקין כל שאר העונות שבכל חבילה וחבילה.

"שכר מצוה מצוה" (משנה ב)

נה. ח"א ה, ב - על־ידי המצות שאנו עושים, יכולין אנחנו לידע בין קדם גזר־דין לאחר גזר־דין, ולידע מה שנגזר על העולם ואיך להתפלל בעבורם. ודוקא בפעושין המצוות בשמחה גדולה כל־כך, עד שאין רוצה בשום שכר עולם־הבא, אלא שיזמין לו הקדוש־ברוך־הוא מצוה אחרת בשכר מצוה זאת, כמאמר חז"ל (אבות פ"ד מ"ב): "שכר מצוה מצוה" - פי הוא נהנה

אבל פשהוא מלמד אזי פשמגיע לו השעה שלו שהוא שעת הצלחה שלו אזי התלמיד מביא לו פשטידא טובה וכיוצא, עם זהב מעות ראש-חדש, ובזה יוצאה ועוברת שעה שלו שהוא שעת הצלחתו בדבר שטות בזה וכיוצא בו.

וכן "אין לך דבר שאין לו מקום" (אבות שם), וכשהוא דר בעיר גדולה ששם מצויים עסקים גדולים, אזי יכול להזדמן לו איזה דבר גדול שיתעשר בו, כי שם הוא מקומו, כי אין לך דבר שאין לו מקום. אבל בעיר קטנה, שם יזדמן איזה דבר שבוש ופחות להרויח בו, כי הכל לפי המקום.

"מאד מאד הוי שפל רוח" (משנה ד)

נט. ח"א יא, ז - יש ענוה שהיא תכלית הגדלות, שהוא ענו מחמת שהוא יודע שהגדלות מבזה מאד, על-כן הוא ענו כדי להתיקר ולהתכבד. - וצריכין להתרחק מגדלות בתכלית עד קצה האחרון, כמאמר חז"ל (משנה ד): "מאד מאד הוי שפל רוח" - שהגדלות הוא מנפילות ההתפארות והנאוה של הקדוש-ברוך-הוא, והוא בחינת "שבע בתי עבודה-זרה, שעל-ידי-זה גלו ישראל מארצם" (גטין פח.). ועל-ידי-זה עדין לא חזרנו לארצנו, מחמת שרודפים אחר הכבוד על-ידי הגדלות רחמנא-לצלן.

"כל המחלל שם-שמים בסתר, נפרעין ממנו בגלוי.

אחד שונג ואחד מזיד בחלול-השם" (משנה ד)

ס. ספר המדות, בנים יד - בנים גדולים אינם מתים בעוון אבותיהם. אבל במקום שיש 'חלול-השם', אפלו גדולים מתים.

"כל הנהנה מדברי תורה, נוטל חייו מן העולם" (משנה ה)

סא. ח"א קנז - אם יתדבק עצמו לדברי-התורה היוצאים מפי הצדיק, תמה אני איך אפשר אחר-כך לסבל ולחפץ חיי העולם-הזה. וזהו (אבות פ"ד מ"ה): "כל הנהנה מדברי-תורה, נוטל חייו מן העולם".

"כל המקיים את התורה מעני, סופו לקימה מעשר"

(משנה ט)

סב. ח"א לת, ד - תקון הדבור: הוא על-ידי התורה שלומדין בצר לאדם, בעניות ובדחקות, שהוא בחינת 'לילה', שאז שלטנותא ד"קץ כל בשור" (בראשית ו, יג - וען בפנים באריכות). כמו שכתוב (איוב שם): "קץ שם לחשך", וכתוב (בראשית א, ה): "ולחשך קרא לילה" - אזי נופלים כל המקטרגים השולטים על הדבור, ואז הדבור יוצא בשיר ושבח והלל להקדוש-ברוך-הוא וכו', ואז: "ברן יחד בוכבי בקר" (איוב לת, ז).

סג. ח"א ר - הטעם שהצדיקים שבזמן הזה הם עשירים, ובזמנים הקודמים היו רבם עניים ואביונים, זה מרמז במשנה (אבות פ"ד מ"ט): "כל המקיים את התורה מעני, סופו לקימה מעשר" - והצדיקים שבזמן-הזה, הם הם הצדיקים שהיו בזמנים הקודמים בסוד הגלגול, וכבר קימו התורה מעני, על-כן זוכים עתה לקימה מעשר.

סד. שיחות הר"ן קלז - מעשה. משני אנשים בני

הנעורים שהיו בעיר אחת והיה ביניהם אהבה והתקשרות גדול. פעם-אחת ראה אחד מהם בחברו: שנטה מדרג-הישר קצת, ועשה איזה דבר שלא כהגן. וחשב: 'מקרה הוא'. אחר-כך ראה אותו: שעשה דבר גרוע יותר, שעבר עברה ממש, ואז נתרחק ממנו והפריד עצמו מאתו.

אחר-כך ברבות-הימים פשירו שניהם מעל שלחן חותנם, התחיל זה שעבר העברה, לעלות מעלה מעלה, עד שנעשה עשיר גדול. והשני הנ"ל נעשה עני גדול. והיה זה בדעתו מתרעם תמיד על מדותיו של השם-יתברך - כי אמר בלבו: 'הלא אני יודע בעצמי שזה עבר עברה ומדוע יתנו לו גדלה כל-כך?!

פעם-אחת ראה במקום אחד: שהיו עומדים פת אחת ומשמיעין קול ומקשקשין במעות הרבה, ונתקרב אליהם. ואמרו לו: "אל תגע בזה המעות כי זה שיף לאיש הנ"ל!" הינו לחברו הנ"ל! - אמר: 'עכשו הגיע העת לשאל'. ושאל אותם: "מדוע גיע לו מעות? הלא בעיני ראיתי שעבר עברה!"

השיבו לו: מיום שירדתם שניכם מעל שלחן חותנכם, מאז חברך קבע עתים לתורה וקבל על עצמו חק ולא יעבר ללמד בכל יום כד וכד. אבל אתה אינך עוסק בתורה. ועל-כן נותנין לחברך מעות אף-על-פי שעבר עברה. כי 'עברה מכבה מצות, ואין עברה מכבה תורה' (סוטה כא.). 'ו'אין עברה מ'כבה תורה' ראשי-תבות 'מעו"ת'. [זה הספור שיך להתורה מעו"ת ראשי-תבות וכו', בלקוטי מוהר"ן ח"א רד].

"ואם בטלת מן התורה, יש לך בטלים הרבה כנגדך"

(משנה י)

סה. חיי מוהר"ן תעב - הזהיר אותנו מאד: לבלי להרגיל עצמנו להעלות עשן הפולקי ולהריח טבק, כי הם 'בטול תורה ותפלה' בחנם, והוא דבר שאינו נצרך כלל וכו'. ולהריח טבק אמר: שזה מזיק ומבטל יותר מעבודת-הבורא, כי מי שרגיל בזה אינו יכול להיות בלא זה אפלו שעה אחת, והיא בלבול ובטול גדול מאד באמצע התורה והתפלה, בפרט לפעמים כשאין לו טבק, פיודע למי שרגיל בזה.

פו. ח"א מ - גלות' בא על בטול-תורה, כמו שכתוב (ישעיה ה, יג): "גלה עמי מבלי דעת".

פז. ספר המדות, עניני בטול-תורה - [א] בעוון בטול-תורה, בצרת בא, ובני-אדם אוכלים ואינם שבעים ואוכלים לחמם במשקל (אכילה ד). [ב] בעוון בטול-תורה, בנים מתים כשהם קטנים (בנים נו). [ג] בשביל בטול-תורה, נעשה בבביל מך (למוד כו). [ד] על-ידי בטול-תורה, יבא לבטול-התפלה, והוא הדין להפך (למוד סד). [ה] חרב ובזה רבה בא, בעוון בטול-תורה (מריבה קז). [ו] הגשמים נעצרו על בטול-תורה (ממון כו).

"והעובר עברה אחת, קונה לו קטגור אחד" (משנה יא)

פח. שיחות הר"ן פט - נמצא לעיל על משנה ב': "עברה גורת עברה".

"וכבוד חברך כמורא רבך,

ומורא רבך כמורא שמים" (משנה יב)

פט. ח"א ס, ד - שלמות היראה, היא בבחינת 'שלש קוין'. א) "מורא שמים" (אבות פ"א מ"ג). ב) "מורא רבך" (שם פ"ד מ"ב). ג) "מורא אב ואם" (ויקרא יט, ג). וכשיש 'חכם-הדור' שזוכה לתלמידים הגונים ולבנים הגונים, אזי ה'יראה' בשלמות. כי יראת החכם והרב שבדור - הוא בחינת "מורא שמים". ו'התלמידים' - יש להם 'יראת הרב', בחינת "מורא רבך". ו'הבנים' - יש להם "מורא אב ואם". שעל-ידי 'שלש יראות' אלו, ה'יראה' בשלמות.

ובחינת 'יראה' של כל אחד מהשלש הנ"ל - צריך שיהיה פלול משלש שלש. דהינו: מורא של הרב, שהוא "מורא שמים" - צריך שיהיה פלול בכל התלת מחין: חכמה, בינה, דעת. כי עקר 'יראתו' של הרב - הוא על-ידי התבוננות גדלת הבורא-יתברך-שמו, שחוקר ודורש בשכלו. נמצא: ש'יראתו' על-ידי ה'שכל'. על-יפן צריך שתהיה ה'יראה' מלאה בכל השלשה מחין, בחכמתו ובינתו ודעתו, פלם יהיו מלאים מיראת-השם. - ויראת התלמיד וכו'. ויראת הרב וכו'.

"יכתר שם-טוב עולה על גביהן" (משנה יג)

- ענין שם-טוב -

ע. ח"א נט, ה (על-פי 'קצור לקוטי-מוהר"ן) - על-ידי שמקרב נפשות להשם-יתברך, ועל-ידי 'התבודדות' שמתבודד ומשיח בינו לבין קונו ושופט ודן עצמו על כל מה שעשה, זוכה לשמירת-שבת, שהוא 'בטול הרע והקלפות'. ועליו אמר הנביא (ישעיה נו, ה): "ונתתי להם בביתי ובחומתי, יד ושם-טוב מבנים ומבנות". 'יד' - הינו שיהיה לו כח להעמיד 'תלמידים', ולהמשיך בהם "דוח חכמה" (שמות כח, ג; דברים לז, ט). 'שם' - הינו שייזכה

ל'שם-טוב', שכל הנפשות יתאוו תאוה להפיל בנפשו ושמו, בבחינת (ישעיה כו, ח): "לשמך ולזכרך תאות נפש". וזה טוב לו בודאי מבנים ובנות, כי 'בנים ובנות' הם מעטים, וזה שזכה להעמיד 'תלמידים-חכמים', וזכה שייפלו בנפשו 'נפשות של רבים' - הרי הוא "כאלו ילדם", והמה מרבים ומקבלים חיות ממנו.

ועקר 'שמירת השם', שהיא 'שמירת הנפש' - אינו אלא שישמור מ'פעם', כי ה'פעם' פוגם ב'נפשו'. אבל כששומר עצמו מ'פעם', ומגדיל ה'חומה' של עשירות, ובזה מגדיל נפשו ושמו - אזי כל הנפשות תאבין להפיל בנפשו - כי כל ה'נפשות' שרשם ב'עשירות', בבחינת (דברים כד, טו): "ואליו הוא נשא את נפשו".

עא. ספר המדות, עניני שם-טוב - [א] על-ידי ה'טלטול', זוכין ל'שם-טוב' (טלטול ח"ב א). [ב] מי שמשבר את 'מדת הפעם', יזכה ל'שם-טוב' [פעם לב].

"יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים

בעולם-הזה, מכל חיי העולם-הבא" (משנה יז)

עב. ח"ב לט - מה שאמרו חז"ל (ערויבין יג): "נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא", וכן מה שכתוב (קהלת ד, א): "וטוב משניהם את אשר עדין לא היה" - הדבר תמוה: "אם-כן על מה נברא"? - ובודאי אין נאמרין כ"י אם בעולם-הזה, שפפי צרות עולם-הזה והיסורין שסובלין כל אחד, בודאי היה טוב יותר אם לא היה נברא כלל, אבל בעולם-הבא בודאי טוב יותר מה שנברא, כי על-ידי-זה דיקא באין אל התכלית. וגם אפלו בעולם-הזה, "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים-טובים בעולם-הזה, מכל חיי העולם-הבא" (אבות פ"ד מ"ז).

"הפלויד ילד למה הוא דומה, לדין כתובה על גיר חדש. והפלויד זקן למה הוא דומה, לדין כתובה על

גיר מחוק" (משנה כ)

עג. ח"א קצב - מי ששומע דבור מפי הצדיק-האמת, ובפרט כשרואה אותו אז - הוא מקבל פניו שכלו ונשמתו של הצדיק, ונחלק ונצטרך בדעתו דמות דיוקנו של הצדיק. - אך צריך לשמר עצמו משכחה, כי שכחה משפחת הכל ממנו. - ואפלו אם יכתב הדבר בספר לזכרון, כשהשכחה מתגברת, נופל השכחה גם על הספר הנכתב.

ויש עצה לזה: לציר לפניו דמות דיוקנו של החכם בשעת הלמוד כשפלומדין דבריו, כי אלו הדבורים והאותיות הנרשמן ומצריין בהספר, הם פניו שכלו ונשמתו של הצדיק, שהוא דמותו ממש. - וכשזוכה לזכרון לזכר דברי החכם כמו שאמרם החכם, או על-ידי שחוזר 'מאה ואחת פעמים' שעל-ידי-זה זכרו, אז

פשאומר זה הדבר בשם החכם, נצטיר לפניו דמות דיוקנו של החכם, והרי הוא פאלו אמרו החכם בעצמו, אך שיהיה הזכרון באמת בכח הזכרון.

וזה (אבות פ"ד מ"ב): "הלומד ילד, לממה הוא דומה" וכו'. כי זה הלומד עם התלמיד, הוא ממש 'פכותב בדיו על הניר', ומציר אותיות שכלו שם. אך שיש בהלמוד בחינות - יש בחינות 'הלומד ילד', הינו פששומע מפי הרב ממש ובעת שחדש זה הדבר, שאז הוא בחינות 'ילד', פי החדושים נתהוים על-ידי שמעלה הנפשות בבחינות 'עבור' ומחדש אותם, ונמצא שהוא בחינות 'ילד' פאלו נולד היום, ואז 'דומה לדיו פתובה על ניר חדש', שנחקק ונצטיר שם היטב בלי טשטוש, הינו שאז יוכל להצטיר ולחקק בדעתו היטב ויוכל לזכרו.

אבל "הלומד זקן", שאינו שומע מפי החכם בעצמו, או אפלו מפיו לאחר-כך שלא בשעת החדוש, ואזי לא נתחדש נשמתו בבחינת 'עבור', ואז הוא בחינות 'זקן' פמו שהיה מקדם, ואז "דומה לדיו פתבה על ניר מחוקק", שהכתב מטשטש שם. פן החדוש שמחדש החכם, אף שנכתב ונחקק בדעתו, עם-פל-זה לא נצטיר היטב שם, ויוכל לשכחו.

וזה בחינות (ברכות נח): "דיו לעבד להיות פרבו", 'עבד' הוא מי שזוכר "על-ידי שחזר פרקו מאה-ואחת פעמים", פמו שדרשו (חגיגה ט: על הפסוק במלאכי ג. יח): "עבד אלקים". ועל-ידי הזכרון 'זוכה להיות פרבו', פי נודמן לו דמות דיוקנו של רבו, וכאלו רבו אמרו אז, פי נחקק ונצטיר היטב בדעתו פנים ודמות רבו 'בדיו פתובה על הניר'. וזה בחינות 'דיו לעבד', בחינת 'דיו פתובה'. פי מה שנצטיר דמותו אצל התלמיד, הוא בחינות 'דיו', פי לא נצטיר אלא 'דמות דיוקנו', הינו מדרגה התחתונה שלו, הינו דבור.

"והלומד מן הזקנים לממה הוא דומה" (משנה ב)
- הענין: ששרש התורה הוא מן ה'זקנה דקדשה' -

עד. ח"א נ, ד - "שפכי כמים לבד נכח פני ה'" (איכה ב, ט). "פני ה'" - זה בחינת 'באורי ודרושי התורה', פמו (ויקרא יט, לב): "והדרת פני זקן", 'זקן' זה 'הדרת-פנים', והם י"ג תקוני-דקנא, והם י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן, שצריך לשפך שיחו ותפלתו קדם שממשיך 'באורי התורה'.

עה. ח"א נז, ב-ג - אי-אפשר לבוא לבחינת 'שלום', אלא על-ידי 'הארת-פנים', 'הדרת-פנים'. ו'הדרת-פנים' זה בחינת 'דרושי התורה' שנדרשת בי"ג מדות, הנמשכים מי"ג תקוני-דקנא (זהר אחרי סב), מבחינת 'הדרת-פנים', פמו שכתוב (ויקרא יט, לב): "והדרת פני זקן". ולפי ההזדבכות חכמתו בי"ג מדות אלו, פן

הזדבכות קול רנתו, בבחינת (קדושין לב): "זקן' זה קנה חכמה", "הקנה מוציא קול" (ברכות סא). - ו'להדרת-פנים' אי-אפשר לבוא אלא על-ידי תקוני-הבדית.

וזה פרוש (בכורות ח): "רציצא בחינת קנה רצוץ". שהם ה'עפוש' שרחוקים מבחינת 'זקן' זה קנה חכמה, מ'הדרת-פנים', והם דבקים ב"קנה רצוץ", פמו שכתוב (תהלים סח, לא): "גער חית קנה".

עו. ח"א נו, ז - 'גדל הרחמים' תלוי בגדל הדעת, פי "בשעת מתן-תורה, נראה להם פזקן מלא רחמים" (מכילתא בשלח 'השירה' ד; מכילתא יתרו 'פחדש' ה), ו'זקן' הוא ב'שוב-הדעת', ובזה תלוי 'גדל הרחמים'.

עז. ח"א ס, א-ב - דע: שיש 'שבילי התורה' שיש בהם 'התבוננות גדול' מאד, שאי-אפשר לבוא ל'התבוננות' הזאת, פי-אם על-ידי 'עשירות גדול מאד' וכו'. ועל-פן 'משה' (נדרים לח), ו'כל הנביאים', וכן פל מי שעבר דרך ידם ה'תורה' - היה להם 'עשירות גדול מאד' וכו'. וכן 'רבי' שסדר וחתם ה'משניות', וכן 'רב אשי', שהיה 'חתימת התלמוד', וסדר פל התלמוד - היו 'עשירים גדולים מאד' (גיטין נט). וכו'.

ולבוא ל'עשירות' הזאת, הוא על-ידי בחינת 'תקוני עתיק', בחינת 'אריכות-ימים', בחינת 'זקן'. פי צריך 'אריכות-ימים' כדי לקבל בתוכו את ה'עשירות' של ה'התבוננות'.

ו'אריכות-ימים' - הינו: שצריך שיראה להאריך ולהגדיל ימיו, פי כל יום ויום ממקום שמתחיל אצל פל אחד, בודאי בתחלה הוא קצר, הינו: שבתחלת היום קשה עליו מאד העבודה שצריך לעשות פאותו היום, פגון להתפלל וללמד וכיוצא, ועל פן היום בתחלתו הוא קצר, פי צריך להתחיל מעט מעט, ואחר-כך מתרחב והולך בעבודתו. וצריך האדם לראות להגדיל ולהרחיב ולהאריך פל שעה ושעה שבא אחר כך, להגדילה ולהרחיבה ב'תוספות קדשה'. וכן פשבא יום השני וכו'. וזה בחינת 'אריכות-ימים'.

עה. ח"ב ד, ח - "זקן, זה קנה חכמה" (קדושין לב). וצריך האדם פל מה שמזקין, פל מה שנתוסף ובא לו יום מימי חייו, להוסיף תוספות אור קדשה ודעת, וכמו שאמרו רז"ל (קנים פ"ג מ"ו): "זקני תלמידי-חכמים, פל זמן שמזקיניו, דעתן מתישבת עליהן" - פי צריכין בכל יום ויום שבא אחר-כך, להוסיף בו 'קדשה ודעת' - פמו שכתוב (בראשית א, ח): "ויקרא אלקים לאור יום" - שפל יום צריך שיאיר ביותר.

"אל תסתכל בקנקן, אלא במה שיש בו" (משנה ב)

עט. ח"א יז, א - יש בכל אחד ואחד מישואל, 'התפארות' בפרטיות - שהשם-יתברך מתפאר עמו

פד. השתפכות הנפש, הקדמה - אָמַר פֶּעַם אַחַת לְאֲנָשָׁיו: תָּנוּ לְבַבְכֶם לִי, וְאוֹלָךְ אֶתְכֶם עַל דְּרֵךְ חֲדָשׁ שֶׁהוּא הַדֶּרֶךְ הַיֵּשָׁן שֶׁדָּרְכוּ בוֹ אֲבוֹתֵינוּ מֵעוֹלָם.

"היכודים למוות" (משנה כב)
"מי שנוכד, כבר עתיד הוא למוות" (רבנו עובדיה מפריטבורג)

עניני ה'תכלית' ו'זכרון יום המיתה' - נמצא בפרק שלישי על משנה א: 'ולאן אתה הולך'.

"ואל יבטיחה יצרה שהשאל בית מנוס לך" (משנה כב)

פה. ח"א פד - "ואל תאמר שהשאל וְהַקָּבֵר בֵּית מְנוּס לְךָ" (אבות פ"ד מכ"ב). כִּי בְעוֹלָם־הַזֶּה שֵׁישׁ לְהֶאָדָם טְרוּדוֹת וְעַל הַפְּרִנְסָה, יְכוּל לְהִיטֵל שֵׁיעָקֵץ וַיִּנְשֹׂךְ אוֹתוֹ פְּרַעוֹשׁ, וְהוּא לֹא יִרְגִישׁ, מִחֲמַת שִׁמְחַשְׁבְּתוֹ טְרוּדָה בְּאִיזָה מִחֲשָׁבָה שֶׁל פְּרִנְסָה וְכִיּוֹצֵא. אֲבָל שֶׁם בְּקָבֵר שְׂאֵז אֵין לְהֶאָדָם שׁוּם טְרָדָא וְשׁוּם מִחֲשָׁבָה אַחֲרָת, אִזּוּ הוּא שׁוֹמֵעַ אֶפְלוּ הִרְחִישָׁה וְהַחֲלוּף שֶׁל הַתּוֹלְעִים אֵיךְ הֵם רוֹחֲשִׁים וּבָאִים אֵלָיו, וּמְרַגֵּשׁ הַצַּעַר שֶׁל כָּל נְשִׁיכָה וְנְשִׁיכָה, וְאֵין שׁוּם דְּבַר שִׁיטְרִידָהּ וַיִּמְנַעְהוּ מִגְּדֹל צַעְרוֹ הַקָּשָׁה רַחֲמָנָא לְצַלָּךְ.

רבי שמעון בר יוחאי, והזהר הקדוש

פו. ח"א בהתחלת הספר - לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת הַשָּׁמַיִם, הַתְּגַלּוֹת נִפְלְאוֹ מִסּוּד גְּדֻלַּת הַתְּנַא הָאֱלֹקִים רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי ז"ל: רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הִבְטִיחַ (שְׁבַת קל"ח): "שְׁלֵא תִשְׁתַּכַּח תּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדוֹ, שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים ל"א, כ"א): 'כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ'. וְכַמְבָּאֵר בְּזִהְרָה (נְשֵׂא דף קכ"ד): "בְּהָאִי חֲבוּרָא דְאִיהוּ סִפְרָה הַזִּהְרָה, יִפְקוּן בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא".

וְעַל־כֵּן סָמַךְ רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עַל זֶה הַפְּסוּק, כִּי בָּזָה מִרְמָז וְנִסְתָּר סוּד הַזֶּה, שְׁעַל־יְדֵי זִרְעוֹ שֶׁל 'יוֹחָאִי, רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, לֹא תִשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה, כִּי סוֹפֵייתָבוֹת כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ, הֵם אוֹתוֹת 'יוֹחָאִי'. - וְזֶה: "מִפִּי זִרְעוֹ", 'מִפִּי זִרְעוֹ' דִּיקָא שֶׁל זֶה בְּעֵצְמוֹ שִׁמְרָמְזוּ וְנִסְתָּר בָּזָה הַפְּסוּק, כִּי עַל יְדוֹ לֹא תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה, כִּי 'בְּזִהְרָה דָא יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא'. - וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בְּעֵצְמוֹ מִרְמָז בְּפִסּוּק אַחַר (דְּנִיאל ד' ט'): "עֵינֵי וְקַדִּישׁ מִן שְׁמַיָא נְחִית", רֵאשֵׁי תְבוֹת 'שִׁמְעוֹן' וְכוּ'.

פז. ח"א נטו - עֵקֶר הַדְּבוּר תְּלוּי בַּתְּקוּן־הַכִּלְלִי, תְּקוּן הַבְּרִית, בְּחִינַת (זִהְרָה אַחֲרֵי עַט. אָמַר קו'): "בְּתַר דְּשִׁכִּיב רַבִּי שִׁמְעוֹן, הָוּה אָמַר חַד לְחַבְרָה: 'אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֻטְיָא

בְּפְרָטִיּוֹת. וְאֶפְלוּ בְּפָחוֹת שְׁבִיִּשְׂרָאֵל, אֶפְלוּ 'פּוֹשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל, כָּל זְמַן שֶׁשָּׂם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו, כִּי נִקְרָא 'פּוֹשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל' - יֵשׁ בוֹ 'הַתְּפָאָרוֹת פְּרָטִי', שֶׁהַשָּׂם יִתְבָּרַךְ מִתְּפָאָר עִמּוֹ בְּפְרָטִיּוֹת.

פ. ח"א רפב - דַּע: כִּי צְרִיךְ לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף־זְכוּת. וְאֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא 'רְשָׁע גָּמוּר' - צְרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְמַצֵּא בוֹ 'אִיזָה מַעַט טוֹב', שְׁבָאוֹתוֹ הַמַּעַט 'אֵינוֹ רְשָׁע'. וְעַל־יְדִיזָה שֶׁמוֹצֵא בוֹ 'מַעַט טוֹב', וְדָן אוֹתוֹ לְכַף־זְכוּת - עַל־יְדִיזָה מַעֲלָה אוֹתוֹ בְּאִמַּת לְכַף זְכוּת, וַיּוּכַל לְהַשִּׁיבוֹ בְּתֻשׁוּבָה.

וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים לז. י'): "וְעוֹד מַעַט וְאֵין רְשָׁע, וְהַתְּבוֹנְנָת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ". הֵינּוּ: שֶׁהַפְּסוּק מְזַהֵר לְדוֹן אֶת הַכָּל לְכַף־זְכוּת, וְאֶפְעַל־פִּי שֶׁאֵתָּה רוֹאֶה שֶׁהוּא 'רְשָׁע גָּמוּר' - צְרִיךְ אֶתָּה לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ לְמַצֵּא בוֹ 'מַעַט טוֹב' שֶׁשָּׂם 'אֵינוֹ רְשָׁע'. וְזֶהוּ: "וְעוֹד מַעַט וְאֵין רְשָׁע" - שֶׁצְרִיךְ אֶתָּה לְבַקֵּשׁ בוֹ 'עוֹד מַעַט טוֹב' שֵׁישׁ בוֹ 'עֲדִין', שֶׁשָּׂם 'אֵינוֹ רְשָׁע'.

כִּי אֶפְעַל־פִּי שֶׁהוּא 'רְשָׁע' - אֵיךְ אֶפְשֵׁר שְׂאֵין בוֹ 'מַעַט טוֹב' עֲדִין?! - כִּי אֵיךְ אֶפְשֵׁר שֶׁלֹּא עָשָׂה אִיזָה מַצְוָה אוֹ דְּבַר טוֹב מִיָּמָיו?!

וְעַל־יְדִיזָה שֶׁאֵתָּה מוֹצֵא בוֹ 'עוֹד מַעַט טוֹב' שֶׁשָּׂם 'אֵינוֹ רְשָׁע', וְאֵתָּה דָן אוֹתוֹ לְכַף־זְכוּת - אֵתָּה מַעֲלָה אוֹתוֹ בְּאִמַּת מִכַּף־חֻבָּה לְכַף־זְכוּת, עַד שֵׁיָשׁוּב בְּתֻשׁוּבָה עַל־יְדִיזָה. וְזֶהוּ: "וְעוֹד מַעַט וְאֵין רְשָׁע" - עַל־יְדִיזָה שֶׁמוֹצֵא בְּהַרְשָׁע 'עוֹד מַעַט טוֹב' שֶׁשָּׂם 'אֵינוֹ רְשָׁע' - עַל־יְדִיזָה: "וְהַתְּבוֹנְנָת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ" - הֵינּוּ: כְּשֶׁתְּבוֹנֵן וְתִסְתַּכַּל עַל מְקוֹמוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ - 'אֵינְנוּ שֶׁם' עַל מְקוֹמוֹ הֶרְאֵשׁוֹן. כִּי עַל־יְדֵי שֶׁמוֹצֵאֵין בוֹ עוֹד מַעַט טוֹב, אִיזָה נִקְדָּה טוֹבָה, וְדַנִּין אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת - מוֹצִיאֵין אוֹתוֹ בְּאִמַּת מִכַּף־חֻבָּה לְכַף־זְכוּת.

"יש קנקן חדש מלא ישן" (משנה כ)

פא. חיי מוהר"ן רסד - אָמַר: הַתְּפַלְלוּ עָלַי שֶׁאֲשׁוּב לְבְרִיאוֹתַי, וְאוֹלִיךְ אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ חֲדָשׁ שֶׁלֹּא הָיָה מֵעוֹלָם, אֶפְעַל־פִּי שֶׁהוּא בְּדֶרֶךְ הַיֵּשָׁן מִכְּבָר, אֶפְעַל־פִּי־כֵן הוּא חֲדָשׁ לְגַמְרִי.

פב. חיי מוהר"ן רפט - אָמַר: "אֲנִי קִנְקַן חֲדָשׁ מִלֵּא יִשָּׁן". - גַּם נִמְצָא בְּכַתְב־יְדוֹ הַקְּדוּשָׁה: אֲנִי זָקֵן שֶׁבִּקְדָּשָׁה וְכוּ', שֶׁמְגַלֵּה דְבָרִים שְׁכַסָּה עֵתִיק־יוֹמִין וְכוּ'.

פג. חיי מוהר"ן שצב - אָמַר: אֵיךְ אֶפְשֵׁר שֶׁלֹּא יִחַלְקוּ עָלַי, מֵאַחַר שֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ חֲדָשׁ שֶׁעֲדִין לֹא הִלֵּךְ אָדָם בוֹ מֵעוֹלָם וְכוּ', אֶפְעַל־פִּי שֶׁהוּא דֶרֶךְ יִשָּׁן מֵאֵד, אֶפְעַל־פִּי־כֵן הוּא חֲדָשׁ לְגַמְרִי.

את בְּשֵׁרֶךָ' (קהלת ה, ה), פי "רבי שמעון היה קשת הברית" (כתבות עז: וברש"י שם; בראשית-רבה לה, ב; זהר-חדש בראשית), וכשאין תקון הברית, אזי הדבור אסור. ומי שמדבר אז, עובר על (ויקרא יט, טז): "לא תלך רכיל בעמך", והוא "הולך רכיל מגלה סוד" (משלי יא, ג). - "אבל ביומוי דרבי שמעון, הוה אמר חד לחברה: 'פתח פיך'".

פ. ח"א ס, נסוף - "פתח רבי שמעון ואמר: 'עת לעשות לה'" (תהלים קיט, קכו). אמאי 'עת לעשות לה', משום ד'הפרו תורתך'. מאי 'הפרו תורתך', תורה דלעלא, דאיהי מתבטלא אי לא יתעבד בתקוני דא. ולעתיק יומין אתמר. בתיב (דברים לג, כט): 'אשריך ישראל מי כמוך', וכתוב (שמות טו, יא): 'מי כמוך באלים ה'". קרא לרבי אלעזר ברה, אותבה קמה, ולרבי אבא מסטרא אחרא, ואמר: 'אנן כללא דכלא'. עד כאן אתתקנו ק'מין. אשתיקו, שמעו קלא, וארפבתן דא לדא נקשן. מאי קלא, קלא דכנופיא עלאה דמתכנפי" (זהר נשא אדרא-רבא קכח).

"ולעתיק יומין אתמר", הינו 'תורה דלעלא', בחינת 'התבוננות' - שמתבטל ואינו יכול להתקיים אם אינו נעשה על-ידי בחינת 'תקוני עתיק', בחינת 'אריכות ימים', בחינת 'זקן'. 'בתיב: אשריך ישראל מי כמוך, וכתוב: מי כמוך באלים ה'", זה בחינת 'אתערותא דלתתא', שהוא שבח של ישראל המתעוררים מלמטה, בחינת 'אשריך ישראל מי כמוך', ואחר-כך הוא 'אתערותא דלעלא', בחינת 'מי כמוך באלים ה'".

"קרא לרבי אלעזר ברה וכו' ולרבי אבא, ואמר: אנן כללא דכלא", הינו בחינת 'שלמות היראה', שהוא על-ידי בחינת 'שלשה קוין', מורא שמים, ומורא הרב, ומורא אב ואם. נמצא, שעל-ידי רבי שמעון, ורבי אלעזר בנו, ורבי אבא תלמידו, נשלם היראה. שעל-ידיה בא אריכות ימים, בחינת תקוני עתיק.

"אשתיקו, שמעו קלא", הינו שאותן שהיו בבחינת שתיקה, בחינת אלמים, ולא היו יכולים לדבר על-ידי בחינת שנה. 'שמעו קלא', הינו בחינת 'התעוררות השנה'. 'וארפבתה דא לדא נקשן', זה בחינת 'הולדה', בחינת 'זווג הגופני', פי על-ידי 'התעוררות השנה', בחינת 'להתיר פה אלמים' (סנהדרין ק. מנחות צח.). על-ידיה 'להתיר פה עקרות' (שם), שזהו בחינת 'זווג הנשיקין' שקודם ל'זווג הגופני'.

"מאי קלא, קלא דכנופיא עלאה דמתכנפי", הינו בחינת 'ספורי-מעשיות' שמלבישין בהם את הפנים של תורה, פי ה'התלבשות' הוא בחינת 'כנף'. ועל-ידיה 'ההתלבשות, מעוררין מהשנה ומתחילין לדבר, בבחינת (קהלת י, כ): 'ובעל כנפים יגיד דבר'".

פ. ח"א סא, א-ג-ז-ח-נסוף - על-ידי 'אמונת-חכמים', יכולין להוציא משפטנו לאור וכו'. דהינו: שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד, 'משפטי הנהגות', שידע איך להתנהג וכו'. אבל כשפוגם ב'אמונת-חכמים' - אזי נדון ב'יגיעת בשר' (קהלת יב, יב), הינו ב'מותרות' (ערובין כא), ועל-ידיה יוצא 'משפט מעקל' וכו'. ועל-ידי שמסמיכין רבי שאינו הגון, נחלש 'כתב-ידנו' ואין לו שום תקוה, ונותנין פח ב'כתב-ידם'. ועל-ידיה נלקח ממנו חכמת תהלוכי גלגלי הרקיע, 'סוד העבור' וכו'.

ועל-ידי 'תקון אמונת-חכמים' - נמתקים כל ה'צמצומים', שהם ה'דינים' וכו' - על-ידי בחינת 'חכמה עלאה', ה'שכל העליון', ששם נמתקים כל ה'צמצומים' וכל ה'דינים' וכו'. וכל הנפשות נכללים שמה וכו'.

ועל-ידי שנכללים יחד כל הנפשות, נעשה שמחה, בבחינת (משלי יג, ט): "אור צדיקים ישמח".

וזהו נשא אדרא-רבא קכח): "חדו רבי שמעון ואמר: 'ה' שמעתי שמעך יראתי' (חבקוק ג, ב). אמר: תמן יאות הוי למדחל, אנן בחביבותא תליא מלתא. פתח ואמר: 'הולך רכיל מגלה סוד, ונאמן רוח מכסה דבר' (משלי יא, ג). 'הולך רכיל' וכו' - דלית רוחה רוחא דקיומא. ונאמן רוח מכסה דבר' - דאית בה רוחא דקיומא".

"ה' שמעתי שמעך יראתי' (חבקוק ג, ב), תמן יאות הוי למדחל" - פי 'חבקוק' אמר 'נבואה זו', על רבי עקיבא וחבריו שמתו "על-ידי שלא היה בהם אהבה" (יבמות סב). - פי הם היו בחינת 'גבורות וצמצומים', ולא נכללו יחד, ולא נמתקו.

ורבי שמעון וחבריו שהיו התקון שלהם, על-יבן אמר (זהר שם): "אנן בחביבותא תליא" - בחינת האהבה וכללות שנכללין יחד - ועל-ידיה התמתקה והתקון. ומזה בא בחינת: "חדו רבי שמעון" - הינו בחינת ה'שמחה' שנעשה על-ידי הכללות והאהבה, בחינת: "אור צדיקים ישמח".

"הולך רכיל מגלה סוד" - 'הולך רכיל' וכו', דלית רוחה רוחא דקיומא" - הינו 'רוח חכמה' (שמות כח, ג; דברים לה, ט). "ולא הוה מהימנא" - הינו 'אמונת-חכמים'. פי על-ידי שאין בו 'אמונת-חכמים' - אין בו 'רוח חכמה' - פי נדון ב'מותרות' בנ"ל.

"מגלה סוד" - זה בחינת 'בטול כתב ידנו', שאין מקבלין 'אור השכל' מ'ידי הסמיכה' (עי' בפנים), בבחינת (איוב לו, לב): "על פנים כסה אור".

ועל-ידי פגם 'אמונת-חכמים', שהוא בחינת 'הולך רכיל' - על-ידיה "מגלה סוד" - שנתגלה ונסתלק אור השכל. ועל-ידיה "בסוד עמי לא יהיו".

"וְנֶאֱמַן רוּחַ מְכֹסֶה דָּבָר, דְּאִית בֵּהּ רוּחָא דְקִיּוּמָא". על-ידי בחינת 'אמונת-חכמים' - על-ידי-זוהר "מכסה דבר" - בחינת: "על פנים כסה אור", כנ"ל. (עי' בפנים באריכות).

צ. ח"א סו, א - בשעת הסתלקות הצדיק, אזי הוא משיג הרבה יותר ממה שהשיג בחייו, כל אחד לפי מדרגתו. כמו שמצינו ברבי שמעון בן יוחאי באדרא וכו'.

צא. ח"א קכו - מובא בזהר-הקדוש (זהר פנחס רלו. ועוד): שבעת שהתענגו החבריא מאד מקדשת התגלות של רשב"י, התחילו להתגעגע מאד ואמרו: "וי לדרא פד תסתלק!" מחמת גדל התענוגים והשעשועים שקבלו מרפם רבי שמעון בר יוחאי, על-כן תכף-ומיד התחילו להתגעגע, ועלה על לבם צער ההסתלקות שיהיה להם. וגם בכל-מקום ששבחו החבריא את רבי שמעון בר יוחאי על שגלה להם סוד נפלא, תמצא שאחר-כך אמר להם עוד חדושי-תורה.

צב. ח"ג יט - תהלה לקל יש עכשו ספרים קדושים הרבה מאד המלאים מוסר ויראת-השם בלי שום חקירות, שאינם מיסדים על דעת חכמי יון ימח-שמן, רק יסודתם בהררי קדש על דברי חז"ל בגמרא ומדרשים, ובפרט המיסדים על דברי רבי שמעון בר יוחאי וחבריו. הפך בהם והפך בהם, בהם דיקא, ולא בהספרים שמערב בהם דעת הגוים הכופרים בעקר שהם בחינת 'עמלק', מהר המלט על נפשך מהם ומהמונם, ותהיה לה נפשך לשלל לחיי עולם ולעולמי עד ולנצח נצחים.

צג. ח"ג ס - "בשהיה רבי עקיבא בתפיסה, אמר לו רבי שמעון בן יוחאי: רבי, למדני תורה, ואם לאו, אני אומר ליוחאי אבא ומוסרף למלכות" (פסחים קיב.).

פי רבי עקיבא היה מקהיל קהלות ודורש ברבים, וסבר רבי שמעון, שמפני זה נתפס בתפיסה, מחמת שהיה דורש ברבים ושמעו בני-אדם שאינם מהגנים. פי על-ידי חדושי-תורה שמגליו, נמשך אלקות לתוך מח השומע. ואף-על-פי שזהו תפיסה כביכול, בבחינת (שירי-השירים ז, ו): "מלך אסור ברהטים", "ברהיטי מחין" (תקוני-זהר), בחינת (תהלים סח, יט) "שבית שבי" - אף-על-פי-כן הוא ניקא להשם-יתברך שיהיה נמשך על-ידי התורה.

אבל פשלומד לתלמיד שאינו הגון, זהו תפיסה ממש, ועל-כן ענשו תפיסה. וסבר רשב"י שנתפס רבי עקיבא בתפיסה, פי על-ידי-זוהר יתתקן, ויזדככו הדבורים שהכנים לתלמידים שאינם הגונים.

ועל-כן אמר רשב"י לרבי עקיבא: "שילמדו תורה", ועל-ידי-זוהר יתתקן הפגם - על-כן אמר לו: "ואם לאו, אני אומר" וכו' - שאם הוא אינו-רוצה ללמוד תורה, אזי אני אומר תורה! פי על-ידי חדושי-תורה שמגליו, מגליו

חסדים, ויש בכל-אחד 'חסדים מצד האב' וכו', ורבי עקיבא לא היה לו, פי היה בן גרים וכו'. וסבר רבי שמעון, שאינו-רוצה לומר תורה מחמת זה. אבל רשב"י בודאי היה לו חסדים מצד אביו רבי יוחאי, שהיה גדול בישראל, על-כן אמר: "ואם לאו, אני אומר ליוחאי אבא", בחינת החסדים מצד האב, שמשם התגלות התורה.

וזוהר: "ומוסרף למלכות" - פי זה שרבי עקיבא אינו-רוצה לומר תורה ועל-ידי-זוהר יתקן הפגם, זהו רק מחמת ענותנותו, שסובר שאין יכול מחמת שאין לו חסדים מצד האב, ואין יכול לתקן פ"אם על-ידי התפיסה.

אבל באמת רבי עקיבא הוא רבי גדול כזה, ויכול לגלות תורה על-ידי החסדים שיש לו מצד עצמו לבד, ולתקן הפגם. על-כן אמר לו: "אני אומר" וכו' - שאני אומר תורה, שיש לי חסדים מצד האב, ועל-ידי-זוהר יביא רבי עקיבא לבחינת גדלות, עד שיכרח בעל-פירושו לומר תורה.

וזוהר: "ואם לאו" - אם אין אתה רוצה לומר תורה מחמת ענותנותך, אזי אני אומר ליוחאי אבא - הינו שאני אומר תורה - פי יש לי חסדים מצד האב כנ"ל.

"ומוסרף למלכות" - שאביא אותך ואמסרף בעל-כרחך למלכות, לבחינת גדלות, ותהיה מכרח בעל-כרחך לגלות תורה, שהיא התגלות החסדים, שהוא תקון הפגם, על-ידי שרשב"י תלמידו יאמר תורה.

צד. ח"ג קיח - ענין המובא בזהר-הקדוש: "פתח רבי יצחק ואמר" וכו', וכיוצא בזה בשאר החבריא קדישא, אמר רבנו ז"ל: "פתח רבי יצחק", בשהיה רק פותח את פיו, תכף-ומיד היה אומר ומגלה תורה. ואף-על-פי-כן כבר מבאר, שטוב יותר לעין ולחשב [שקוריו: טראכטן] תורה.

צה. ספורי מעשיות, מעשה יא מנן-מלך ונן-שפחה שנתחלפו - בדורות הראשונים בשהיו מדברים ומשיחים קבלה, היו משיחים בלשון כזה (של ספורי מעשיות משנים קדמוניות): "כשהניחו הארון על הפרות, התחילו לשורר!" - פי עד רבי שמעון בר יוחאי, לא היו מדברים קבלה באתגליא! רק רבי שמעון בר יוחאי גלה קבלה באתגליא!

צו. שניחי הר"ן ח"א ז - והיה מתמיד בלמודו מאד וכו', ולמד הרבה מאד וכו' וספרי הזהר ותקונים וכל כתבי האריז"ל וכו'. וגדל בקיאותו בכל הספרים כפי מה שראינו בעינינו קצת, היה בלי שעור, ובפרט וכו' וכל כתבי האר"י וספרי הזהר ותקונים, לא נמצא דגמתו בעולם וכו'. ושגור בפיו בשלחן-הערוך ממש, בדבר

המנח לפני האדם שיכול לקח לעצמו מה שירצה, בן ממש היו כל הספרים הקדושים מוכנים לפני עיני שכלו הקדוש בכל עת שרצה.

צו. שיחות הר"ן ח"ב יט - בבאם למערת רבי שמעון בן יוחאי, אזי בני הנעורים עסקו בתפלה ובלמוד זהר כאשר פקד עליהם הוא ז"ל. וממנו לא ראו שום דבר, רק היה שמח עד מאד. ובכללית בא אצל האיש שהיה עמו ואמר לו: "אשריך וכו'. ובלילה הלך מחדר לחדר, והזהיר אותם לומר 'זהר' וכו' וכיוצא. והוא בעצמו לא אמר כלום, רק היה הולך ומנגן בעצמו והיה בשמחה גדולה עד אור היום. וכשהאיר היום, עמד בטלית ותפלין, והתפלל כמה שעות.

צח. שיחות הר"ן מ - מה שאנו רואים שיש בני-אדם שאין דעתן נמשכת אחר ספרים קדושים ונוראים מאד, כגון ספרי הזהר וספרי הארי זצ"ל וכיוצא, אף-על-פי שיש בהם חידושים נוראים מאד מאד המאירים עינים ומתוקים מדבש, והם נמשכים דיקא אחר ענינים אחרים כגון חקירות. דע, כי זהו מחמת מזגם, כי מזגם בטבעם הוא מזג רע מן התולדה, שאינם יכולים לסבל את הדבר הקדוש באמת. ובאמת בודאי יש לו בחירה ופח לשבר מזגו הרע וכו'. ואשרי לאדם שנוכח בקדושה.

צט. שיחות הר"ן עא - בענין מה שכתוב בזהר הקדוש (וישב קפח. ויחי ריט:): "שעל פגם הברית, בפרט מאן דאושיד זרעא בריקניא חסוֹשִׁלּוּם וכו', אין מועיל תשובה". אמר רבנו ז"ל: "שאין הדבר בן, רק על הכל מועיל תשובה". ואמר: "שבזה המאמר זהר, אין שום אדם מבין הפשט, רק הוא לבד". והכלל: שבאמת מועיל תשובה בודאי על חטא זה, אפלו אם הרבה לפשע חסוֹשִׁלּוּם בזה.

ק. שיחות הר"ן עו - פעם-אחד חשב רבנו ז"ל: מה שהאדם צריך ללמד בכל-יום עד שאין היום מספיק, דהיינו: לגמר בכל שנה וכו', וכל ספרי הזהר ותקונים וזהר-חדש, וכל ספרי קבלה מהאריז"ל.

קא. שיחות הר"ן קח - למוד הזהר מסגל מאד מאד. ודע: שעלידי למוד הזהר, נעשה השק לכל מיני למודים של התורה הקדושה. והלשון הקדוש של ה'זהר', מעורר מאד לעבודת-השם יתברך, דהיינו השבח שמשבח ומפאר את העובד השם, דהיינו הלשון הרגיל בזהר לומר 'זכאה' וכו', על כל מצוה ועבודה. ולהפך הצעקה שצועק יי וכו' וי ליה וי לנשמתה' על הסר מעבודת-השם. אלו הלשונות מעוררים מאד את האדם לעבודתו יתברך.

קב. שיחות הר"ן קט - רבי שמעון בן יוחאי קדש בליכך את לשון התרגום, עד שאפלו שאר דברים

הנכתבים בלשון תרגום, יש להם פח לעורר להשם יתברך.

קג. שיחות הר"ן קנז-דצד - מה שנוהגין לומר 'תקונים' (תקוני-זהר) באלול - שמהנגון של התקונים, וגם מהחלישות-הלב שיש לכל אחד אז, מחמת שכל אחד מתאחר אז בבית-המדרש יותר מרגילותו, מכליזה נעשה דברים עליונים ותקונים גדולים למעלה.

קד. שיחות הר"ן קנח - ספר בשבחו: שידע כל דברי העץ-חיים ו'פרי-עץ-החיים' וכל בתבי האריז"ל - מספר הזהר, והעקר מהתקונים. והמונח מדבריו היה: שזה היה בימי נעוריו. והפליג מאד כמה פעמים בשבח גדלת קדשת התקוני-זהר. והיה רגיל לעסק בו ביותר גם בכל השנה, אפלו שלא בימי אלול. ואמר: "שבספר התקונים כלולים כל החכמות שבעולם".

קה. שיחות הר"ן רעח - אמר: שנמצאים כמה מאמרים בזהר-הקדוש שגלה רבי שמעון בר יוחאי לתלמידיו אחר הסתלקותו! וזה ענין "ובחבורא קדמאה" שכתוב בזהר-הקדוש בפרשת פינחס (ריט:): ובשאר מקומות. פי העולם אינם מבינים מהו ענין "ובחבורא קדמאה". אך האמת: שגלה להם כמה תורות אחר פטירתו. ומה שגלה להם קדם, קרא: 'חבורא קדמאה'. ובה מישב היטב מה שנמצאים בספרי הזהר-הקדוש ובתקונים פרוש על מימרות האמוראים שהיו אחר רבי שמעון בר יוחאי זמן מרבה - אך באמת אלו המאמרים גלה רבי שמעון בר יוחאי אחר פטירתו, ואז כבר היו אלו האמוראים בעולם.

קו. שיחות הר"ן רפה - דבר פעם-אחד, בהפלת גדלות סודות נוראות תורתנו הקדושה: הלא כל ספרי-תקונים הוא על תבת 'בראשית' לבד. ועל ספרי-התקונים לבד לא יספיקו אלפים ספרים לבאר עצם רבוי הסודות שיש שם, אשר לא יכילם העיון, בידיע לכל גדלת קדשת התקונים הקדוש, אשר כל עורות אילי נביות לא יספיקו לבאר סודותיו ורמיוותיו וכו'. וכל ספרי-התקונים עם כל מה שנכלל בו, הוא רק פרוש על תבת 'בראשית' לבד. וכן על תבת 'ברא' יכולין גם-כן לעשות ספרי-תקונים עם רבוי סודות וכו'.

ומזה יכולין להבין ולשער קצת גבהות עמקות תורתנו הקדושה, כי כן על כל תבה ותבה של התורה יש סודות רבות, כמו אלו הסודות הכלולים ב"ספר התקונים" שהוא על תבת בראשית לבד. ועתה, בכליות התורה הקדושה שיש בה הרבה תבות פאלו, מה גדלו סודותיה. אשר אי-אפשר לבאר ולדבר מזה כלל.

קז. חיי מוהר"ן קפט - בדרך בעת נסיעתו לאומין, ענה ואמר: אף-על-פי-כן השם יתברך עוזר לישראל

קיג. חיי מוהר"ן תח - אוי ללב שונכנס בו שום סברא רעה כזאת שהיא פנגד כל ספרי אמת שקבלנו מהתנא אלקי רבי שמעון בן יוחאי והאריז"ל.

ושים לבך והבן: מפני מי ראוי לך להתירא יותר, אם מספר וכו' הבנוי על-פי סברות אריסטו הינון ימחשמו, אם להבדיל מספר הזהר הקדוש והאריז"ל שחברו הרשב"י וחבריא ז"ל ברוח הקדש ועל-פי אליהו זכרוננו לברכה, וכל דבריהם רבם מקבלים איש מפי איש עד משה רבנו עליו השלום, ומה שחדשו בהם היה ברוח הקדש במדרגה גבוה מאד, ומחזקין ומקיימין מאד את אמונתנו הקדושה שהתחילה מאברהם אבינו עליו השלום וכו', ומזרזים מאד לקיים תורת משה בכל פרטיה ודקדוקיה.

קיד. חיי מוהר"ן תיט - יש כמה דברים שהם בתחלה סוד, ואחר-כך שוב אינו סוד - כגון קצת סודות הקבלה, שקדם רבי שמעון בר יוחאי והאריז"ל היו אלו הדברים בסוד גדול, ולא היו מדברים מזה כיום בסוד גדול מאד, ואחר-כך בימי רבי שמעון בר יוחאי והאריז"ל שוב לא היה סוד, והתירו לגלות הסוד קצת. וכן יש כמה וכמה דברים שהם עכשו סוד, ואחר-כך בימים הבאים לא יהיו סוד.

קטו. חיי מוהר"ן תנב - ענה ואמר: זה אין אתה יודע, שבאשכנז אינם נמצאים ספרי הזהר הקדוש, ואף על-פי שנדפסו שם ספרי הזהר הקדוש, עם כל-זה אינם מצויים שם, רק נמכרו למדינתנו. ומחמת שאין שם ספרי הזהר הקדוש, על-כן הם הולכים מלבשים במלבושי דייטש [אשכנז], כי ה'לבושים' הם בחינת 'מקיפים'. [ופסק באמצע, ולא גלה כלל מה שיכות יש למלבושי דייטש, למה שאין נמצאים שם ספרי הזהר הקדוש].

קטז. חיי מוהר"ן תנח - מי שבקי בזהר הקדוש, כל דברי הזהר הם אחד. הינו: "להמשיך שפע", "להמשיך משח רבות קדשא", ו"לקשר העולמות". ולפעמים מחבר שני דברים אלו, ולפעמים שני דברים אחרים כפי הענין. ויש כמה דברים שהיו להם בקבלה איש מפי איש, כי כל דברי הקבלה הם בקבלה איש מפי איש עד משה רבנו עליו השלום, גם היה להם ספרים, 'ספרא דרב המנונא' וכו'. גם יש כמה וכמה דברים שגלו הם.

גם כל הענינים המבארים בזהר הקדוש במספר במנין, כגון בעניני ההיכלות וכיוצא, שנאמר בזהר שיש כן וכך פתחים, וכיוצא באלו הדברים הנאמרים בזהר במספר במנין, ומדקדק במנין בדקדוק גדול, כגון כן וכך אלפים ושבעים וארבע וכיוצא - כל-זה היה על-פי שמות שהיה קבלה בידם, שהיו להם כללים ולמוד ידוע על זה, כגון שם של מ"ב וכו'. וכל אלו המספרים הנאמרים בזהר,

תמיד, ואין דור יתום. וכמו שאמר רבי שמעון בר יוחאי (שבת קלח:): כשאמר איזה תנא "עתידה תורה שתשתבח מישראל", ענה רבי שמעון ואמר 'לאו', 'כי בזהר דא יפקון מן גלותא' (זהר נשא קכד:). "כי לא תשכח מפי זרעו" (דברים לא, כא). - ועמד עצמו על זה הפסוק, וגלה אז הסוד הנדפס בלקוטי א' בתחלתו, עירושם מגדלת רבי שמעון בר יוחאי.

עניתי ואמרתי לו: "רבי שמעון יש לו גם-כן בודאי הנאה מזה, הינו מזה החדוש הנפלא?! - השיב: "הן! - אחר-כך ענה ואמר: "רבי שמעון בעצמו הוא ענין אחר, כי רבי שמעון הוא "עיר וקדיש מן שמיא נחית" (דניאל ה, י), כנדפס שם. - ועכשו יש "נחל נובע מקור חכמה" (משלי יח, ד) וכו' [שאפלו העיר וקדיש צריך גם-כן לקבל משם וכו', והבן (בהשקטות)].

קה. חיי מוהר"ן רעט - אומר: מן רבי שמעון בר יוחאי שהיה חדוש במפרסם, היה העולם שקט עד האריז"ל, שלא נתגלו חדשות. עד שבא האריז"ל שהיה חדוש במפרסם, והוא גלה חדשות לגמרי. ומן האריז"ל עד הבעל-שם טוב ז"ל, היה גם-כן העולם שקט בלי חדוש, עד שבא הבעל-שם טוב ז"ל שהיה חדוש נפלא, וגלה חדשות. ומן הבעל-שם טוב ז"ל עד עתה, היה גם-כן העולם שקט בלי חדוש כזה, והיה העולם מתנהג רק על פי ההתגלות שגלה הבעל-שם טוב ז"ל עד הנה, עד שבאתי אנכי. ועתה אני מתחיל לגלות חדשות נפלאות לגמרי וכו'.

קט. חיי מוהר"ן רפה - פעם אחת דבר עמי, ואמר כמתגעגע: "איך לוקחין חבריא כמו שהיה אצל רבי שמעון בר יוחאי וכיוצא, ואני הייתי גם-כן תוחב ראשי ביניהם. [ענה ואמר: "מרהסתם איך שהיה נמצא חבריא, הייתי אני הרבי שלהם! - "מרהסתם וואו ס'וואלט געווען א' חבריא, וואלט איך געווען זייער רבי!"] (בהשקטות).

קי. חיי מוהר"ן שמה - ענה ואמר: אנחנו איננו כלל מזה העולם של עכשו וכו'. ובאמת אם לא היה דור כזה, אם היו דברים אלו, הינו התורות שהוא אומר, נאמרים בדורו של האריז"ל, או אפלו בדורו של רבי שמעון בן יוחאי ז"ל, היה רעש גדול מאד.

קיב. חיי מוהר"ן שנט - פעם אחת אמר כמתמיה: "אצל העולם הכל שוין, ספר הזהר והתקונים". והמוכן מדבריו היה: שבאמת יש חלוק גדול ועצום בין ספר הזהר הקדוש ובין ספר התקונים, אף על-פי שספר הזהר הוא קדוש ונורא מאד, אין לו שום ערך נגד קדשת וסודות של ספר התקונים.

קיב. חיי מוהר"ן שפא - אומר: "אם היה רבי שמעון בר יוחאי שומע תורתו, היה גם-כן חדוש גם אז!"

הם כפי אותה הבחינה של אותו הענין שהיו יודעין שהוא על-פי שם זה, או על-פי כלליות, שלפעמים נכללין ונצטרפין השמות אלו באלו, על-פי מספר השמות ובכללותן.

קיו. ספר המדות, בנים ח"א סג - דריכת הקשת בל"ג בעומר, הוא סגולה ל'בנים'.

קיה. שיח-שופי-קדש ח"ב נג - אומר פעם רבנו ז"ל: "ענין רבי שמעון בר יוחאי הוא עירנות" [רבי שמעון, ער איז א וואכעדיגער]. ועל שם הפתוב: "עיר" ו'קדיש מן שמיא נ'חית, ראשי-תבות ש'מ'ע'ו'ן'.

קיט. שיח-שופי-קדש ח"ב רטז - פעם בל"ג בעומר אומר רבנו ז"ל: "שם במירוץ שמחים, אולם יכול מאד להיות, שרבי שמעון נמצא כאן!" [דארט איז מירון, רבי שמעון קער גאר זיין דא].

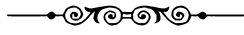
קכ. נוכבי אור, אנשי מוהר"ן ח"ב נו - מוהר"ן ז"ל אומר: אמירת ספרי אדמו"ר ז"ל, שהם הלכוטי מוהר"ן, וספר-המדות, והספורי-מעשיות, והשיחות שלו - האמירה לבד מסגלת להנשמה כמו אמירת ספרי הזהר והתקונים.

קכא. לקוטי הלכות, ראשי-פרקים לתפלת-המנחה - עליבן עתה עושין הלולא של רבי שמעון בן יוחאי, ששמחים על שבאים על קברו, כי עתה עקר התקון על-ידי קברי צדיקים פאלו וכו', שאנו זוכים לתקן הצמצומים וכו', על-ידי שבאים על קבריהם הקדושים, כי כבר עשו פעולות נוראות פאלו מאז ועד עתה, שיכולים לבוא על קברם אפלו הגרוע שבגרועים הרשע שברשעים, ולהתתקן על-ידיה.

קכב. לקוטי הלכות, גבית-חוב-מהיתומים' ג, יט - וזה בחינת הלולא דרשב"י, כי בכל שנה ושנה ביום הלולא דילה עולה למעלה יותר ויותר, ועקר כל העליות הם לבחינת 'א"ה'. וכל מה שעולה למעלה יותר, הוא ממשיך הארה יתרה מבחינת 'א"ה', לבחינת "מלא כל הארץ כבודו", שעל-ידיה יש לנו פח יותר לחפש ולבקש אותו יתברך תמיד, עד שגם אנחנו נזכה למצאו, ולא נשפח אותו ותורתו ומצותיו לעולם, בבחינת "כי לא תשכח מפי זרעו", שמרמז בזה שבזכות רשב"י לא תשתפח התורה, כמו שהבטיח לנו: "שבזהר דא יפקון מן גלותא".

כי אפלו בשנופלין למקומות הרחוקים מהקדשה מאד, שזה בחינת 'שכחת-התורה', אף-על-פי-כן על-ידי שאינם מיאשין עצמן, רק שואלין ודורשין ומחפשיין משם כבודו יתברך, בבחינת 'איה מקום כבודו', על-ידי זה יכולין לזכות לעלות לבחינת ה'מאמר-סתום'

ד'בראשית', שהוא בחינת 'איה', בתכלית הקדשה; והפל בכח ה'צדיקי-אמת, רשב"י וחבריו, שזכו לעלות ולהשיג ה'מאמר-סתום' בתכלית הקדשה העליונה, עד שזכו להמשיך משם סתרי-תורה ורזין נפלאים, שזה בחינת ה'שבעי-אנפין' שב'תקונים' שגלה רשב"י ז"ל על תבת 'בראשית', שהוא בחינת ה'מאמר-סתום'.

לקוטי תפלות ל"ג בעומר

א. לקוטי-תפלות ח"ב מז
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א בתהלת הספר, 'לכו חזו')

רבי שמעון בן יוחאי, עיר וקדיש מן שמיא נחית, בוצינא קדישא, בוצינא עלאה, בוצינא רבא, בוצינא יקירא, אתם הבטחתם לישראל שלא תשתפח התורה מישראל על ידכם, כי בזהר דא יפקון מן גלותא, ואפלו בתקף ההסתרה שפתוך הסתרה בעקבות משיחא באחרית הימים האלה, הבטחתם שאף-על-פי-כן לא תשכח התורה מפי זרענו, כמו שפתוב: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל אשר עשה, וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו".

והנה עתה הגיעו הימים אשר אין לנו בהם חפץ, כי ארץ עלינו הגלות ומשך עלינו השעבוד, ובכל יום אנו הולכים ודלים, ומטה ידינו מאד, "כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב", כי נשארנו פיתומים ואין אב, ואין מי יעמד בעדנו.

והנה בתקף סוף הגלות המר הזה, וכבר התחיל להתנוצץ התנוצצות משיח מימי האלקי האר"י זכר-צדיק-לברכה, ועמד בית-ישראל משתוקקים ומתגעגעים מאד להשם-יתברך, והכל "חפצים ליראה את שמך", בהשתוקקות נמרץ ונפלא אשר לא היתה פזאת מימי קדם. "הקיצתי ועודי עמד", באתי עד קץ כל הדורות ועודי עמד, עדין אנו אחוזים בך, ומשתוקקים לעבודתך בכלות הנפש.

אבל אה-על-פיי-כו, גם גדל רחוקנו ממך בעתים הללו, הוא גם-כן בלי שעור, פי טבענו בין מצולה ואין מעמד, "באנו במעמקי מים ושבילת שטפתנו". וראה את עמך ישראל מרודים מאד, אשר אי-אפשר לבאר ולספר גדל התגרות הבעל-דבר אשר התגרה בנו מאד, עד אשר הפיל אותנו מאד.

והנה אנכי בעיני, מי אנכי לספר צרות ישראל, רק אתם לבד ידעתם את כל המעמד ומצב של ישראל באחרית-הימים האלה.

אך באתי לספר ולצעק עלי ועל נפשי, על עצם רחוקי מהשם-יתברך, ועצם פגמי ועונותי הרבים ופשעי העצומים, ו"על אלה אני בוכיה עיני עיני ירדה מים", כי אני יודע שום דרך איך להחזיר לי הכח דקדושה, ואיך לזכות לתשובה שלמה, ובאיזה דרך אתחיל לעזב דרכי הרע ומהשבותי המגנות, ואיך ובמה אזכה לתקן קלקולים ופגמים פאלה.

"לא ידעתי נפשי", "אנה אני בא", אנה אוליך את הרפתי העצומה, אנה אברך, אנה אטמן מפני בשתי וכלמתי, ואמר "להרים בסוני, ולגבעות נפלו עלי", אזי מה היה לי, אזי מה היה לי.

"על-כן אמרתי שעו מני אמרר בבכי", אולי יחוס אולי ירחם, פי "אין מעצור לה' להושיע" גם אותי בעת הזאת, פי הרבה "רוח והצלחה" לפניו, כמו שכתוב: "הן כל תוכל ולא יבצר ממך מזמה", ומי יאמר לך מה תעשה.

על-כן באתי פעני בפתח, רש דל ואביון, נגוע ומענה, מבלבל ומטרף, עני וכואב, לצעק ולזעק לפני הדרת קדשתכם.

רבי רבי רבי, "אבי אבי רכב ישראל ופרשיו", נהירו דבוצינא דאורייתא, "עזרה למה תישן", איך תוכלו לסבל צרות-ישראל.

קומו והתעוררו עם כל הצדיקי-אמת, להסתכל ולראות במרירות צרות נפשנו, "הקיצו ורגנו שכני עפר", קומו ישיני מכפל לסעדינו, צדיקי יסודי עולם, קומו בעזרתנו בעת צרה הזאת, חוסו וחמלו על כל עדת בני ישראל, ובתוכם עלי החוטא והפגום, המלא חטאים "מכה רגל ועד ראש".

אתם ידעתם את כל התלאה אשר מצאתנו מיום גלות הארץ עד הנה, כל מה שעבר על כלל-ישראל בכלליות, ובפרטיות מה שעבר על כל אחד ואחד, ובפרט מה שעבר עלי, מיום שנאצלו, ונבראו, ונוצרו, ונעשו - נשמת, ורוח, ונפשי, וגופי, כל מה שעבר עלי בכל גלגול וגלגול, ובפרט מה שעבר עלי בגוף הזה, כל מה שעברתי מעודי עד היום הזה, מה שאני זוכר עדין ומה שנשכח ממני.

היספיקו כל אילי נביות לבאר ולספר, אפס קצה מהפגמים שפגמתי ביום אחד, כפי מה שנוגעים הפגמים במקום שנוגעים כפי שרש נשמת, ומכל-שפן וכל-שפן מה שפגמתי בכל הימים שעברו עלי מיום היותי עד היום הזה, (ובפרט וכו'). מי יוכל לספר, מי יוכל לשער, מה אדבר מה אתאונן, מה אמר מה אדבר ומה אצטדק.

רבוננו של עולם, תן בלב הצדיק הקדוש והנורא הזה (אם יזכה להיות בארץ-ישראל על קבר רבי שמעון בר יוחאי, יאמר: השוכן פה), ובלב כל הצדיקים אמתיים: לבל יסתירו פניהם ממני, ויעמדו בעדי למליצי-ישר, להפך בזכותי, ולבקש ולמצא בי נקדות טובות, וימליצו טוב בעדי, שתקר בני אליך ברחמים, ותתן בי "לב חדש", ו"רוח חדשה" תתן בקרבי, שאזכה להתעורר מעתה באמת לשוב אליך באמת ובלב שלם. אי שמים הפגינו בעדי, כל פעלי רחמים וחמלה חמלו עלי, כל שוכני-עפר העתירו בעד מטבע "בין מצולה ואין מעמד" פמוני.

רבי, רבי שמעון בן יוחאי, זכרו זאת ותשימו על לב, שזכינו בדורות הללו לשמע נפלאות נוראות גדלתכם, איך מרמז בתורה: "שעל ידכם לא תשכח התורה". פי הפסוק שהנאתם ראייה ממנו, שהוא: "פי לא תשכח מפי זרעו" - הוא סופייתבות 'יוחאי'. ושמכם הקדוש בעצמו מרמז בפסוק: "עיר וקדיש מין שמיא ג'חת". אשר אתם לבד יודעים סוד דברים האלה, אתם לבד יודעים גדלת ההבטחה שהבטחתם לישראל: "שהתורה לא תשכח מישראל על ידכם". ואיך משה רבנו עליו השלום נבא עליה בתורתו הקדושה מקדם.

על-כן באתי להזכיר: נא רבותי הקדושים: **המלו עלי, ואל תסתכלו על כל הרע שעשיתי מעודי עד היום הזה, במחשבה דבור ומעשה, אשר המדיתי אמרי איל, ועצת עליון נאצתי. אל תביטו במעשי הרעים, ואל תעשו עמי פחטאי, ואל אקוץ בעיניכם, על אשר זה כמה אשר מעוררים אותי באלפים ורבבות רמזים והתעוררות, ובכמה מיני עצות נכונות בכל יום ובכל עת, להתקרב להשם יתברך, ואני בעצם קשיות ערפי קלקלתי ופגמתי בכל זה, ולא הטיתי אזני ולבי לכל זה.**

חוסו עלי, ואל תשיתו לב לכל זה, ואל יחר אפכם בי חלילה, רק תחשבו מחשבות עוד מעתה, לכל אהיה נדחה מהשם יתברך ומכם חלילה. כי עדין "אין מעצור לה' להושיע" גם בעת הזאת, כי אין לי שום כח עתה אלא בפי לבד, וגם זה מאתו יתברך, "אשר לא עזב חסדו ואמתו" מעמי, ונתן כח ליעף כמוני לדבר עתה מעט דברים האלה, ועל-זה תמכתי יתדותי, שתרחמו עלי, ותעשו את אשר אזכה לשוב באמת להשם יתברך. (ולבא לארץ-ישראל מהרה בשלום, ולדבר כל זה ויותר מזה שם על ציון שלכם הקדוש).

וה' הטוב ברחמי ישמע תפלתכם, ויעזר ויגן ויושיע אותי ואת כל ישראל

למענכם, ויחזירני בתשובה שלמה לפניו מהרה, ויאחזני ולא ירפני, ואל יעזבני ואל יטשני בשום אופן, עד שאזכה לשוב אליו באמת, ולהיות פרצונו הטוב מעתה ועד עולם, ולתקן בחיי את כל אשר פגמתי, בכח וזכות הצדיקים-אמתיים, אשר עליהם לבד אני נשען לסדר דברי אלה לפניכם ולפני השם יתברך.

בעל הרחמים, יודע תעלומות, "ה' יגמר בעדי, ה' חסדך לעולם מעשי ידיך אל תרף. הוציאה ממסגר נפשי להודות את שמך, בי יכתרו צדיקים כי תגמל עלי".

ב. תפלות ותחנונים ח"א טז
(על-פי לקוטי-מוה"ר ח"א בתחלת הספר, 'לכו חזו')

ותזכני להתקרב לצדיקי-אמת, ואזכה להרגיש נעים קדשתם, עד אשר בכל-עת יעלה בלבי צער גדול ונעגועים גדולים על פרדתי מהם אחר הסתלקותם לארך ימים ושנים, וכמו שהיה רגיל בפי החבריא של רבי שמעון בן יוחאי, לומר עליו: "וי לדרא פד תסתלק".

ותזכני לחשב מחשבות בזה, ולהתקשר כל-כך בחיים חיותם בנעים קדשתם, עד שאזכה על-ידי-זה לקבל מהם הארה גדולה ואמתיית בכל פעם במחי ולבי ובנפש רוח ונשמה שלי, גם לאחר הסתלקותם, כי "צדיקים גם במיתתם נקראו חיים", ואדרבא "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם".

ותזכני לשמע תורה מפי צדיקי-אמת, ואזכה להרגיש באמת, גדל נפלאות נוראות קדשת החדושי-תורה שלהם, עד אשר לא אוכל להתאפק את עצמי מלשבח אותם בפניהם, ועל-ידי-זה אזכה שיגלו לי עוד חדושי-תורה נפלאים ונוראים.

